

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

Filozofická
fakulta

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Překlad povídky *Sarang sonnimgwa ōmōni*

The Translation of the Korean Novel *Sarang Sonnimgwa Ōmōni*

OLOMOUC 2023 Bc. Hana Muchová

vedoucí diplomové práce:

Mgr. Blanka Ferklová, PhD.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

- Olomouc, 11.6.2023

Podpis:

Anotace

Název práce: Překlad povídky *Sarang sonnimgwa ōmōni*

Autor: Bc. Hana Muchová

Vedoucí práce: Mgr. Blanka Ferklová, PhD.

Počet stran: 87

Počet znaků: 114 437

Počet titulů použité literatury a dalších zdrojů: 29

Počet příloh: 1

Klíčová slova: překlad, překladatelská analýza, komparativní analýza, Christiane Nord, Vinay a Darbelnet, překladatelská strategie, teorie překladu, korejská povídka, *Sarang sonnimgwa ōmōni*.

Práce je překladem povídky *Sarang sonnimgwa ōmōni* napsané spisovatelem Ču Josōpem roku 1935. Přestože český knižní trh s korejskou beletrií se neustále rozrůstá, stále existuje velké množství děl, která byla překládána skrze další jazyk. Jedná se v tomto případě o nepřímé překlady přes jiný (světový) jazyk a důvodem pro tuto metodu je, že korejština je v naší krajině zatím stále tzv. malým jazykem. Nepřímý překlad má, jak se dá předpokládat, menší šanci být přesný a vystihnout správnou podstatu výchozího textu. Je proto potřebné na trh vnášet díla založená na přímém překladu, a to nejen proto, aby byla správně přenesena myšlenka a dosažena požadovaná reakce čtenáře originálu, ale také kulturní prvky v díle obsažené. Překladové, tj. praktické části této práce předchází teoretický oddíl obsahující důležitý teoretický základ. Na sekci s přeloženým výchozím textem navazuje překladová analýza dle modelu translatožka Christiane Nord a komparativní analýza výchozího a cílového textu, ve které jsou objasněné problematiky překladu v rámci hledání ekvivalentních vyjádření mezi aglutinační korejštinou a flektivní češtinou.

Abstract

Title: The Translation of the Korean Novel *Sarang Sonningwa Őmōni*

Author: Bc. Hana Muchová

Thesis supervisor: Mgr. Blanka Ferklov, PhD.

Number of Pages: 87

Number of Characters: 114 437

Number of Resources: 29

Number of attached files: 1

Keywords: translation, translation analysis, comparative analysis, Christiane Nord, Vinay and Darbelnet, translation strategy, translation theory, Korean short story, *Sarang sonningwa Őmōni*.

This thesis is a translation of a short story called "*Sarang sonningwa Őmōni*" written by Chu Yosŏp in 1935. Despite the growing amount of Korean literature translated to Czech language, there is still a significant amount of works that have been translated through another language. In this case, we are dealing with indirect translations through another (world) language, and the reason for this method is that Korean is still a relatively small language in our country. Indirect translation, as can be expected, has a lower chance of being precise and capturing the true essence of the original text. Therefore, it is necessary to introduce more works based on direct translation into the market, not only to accurately convey the idea and intended response of the original reader but also to preserve the cultural elements contained in the work. The translation process, i.e., the practical part of this thesis, is preceded by a theoretical section containing an essential theoretical foundation. The section with the translated source text is followed by a translation analysis based on the model of translation scholar Christiane Nord and a comparative analysis of the source and target texts. In this comparative analysis, issues related to translation are clarified in the context of finding equivalent expressions between agglutinative Korean and inflective Czech.

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat Mgr. Blance Ferklové, Ph.D. za její vstřícný přístup a cenné rady spolu s časem, který si za tímto účelem vyhradila.

Obsah

1. Úvod	7
2. Teoretická část	8
2.1 Překlad a překladatelský proces.....	8
2.1.1 Definice překladu	8
2.1.2 Fáze překladatelského procesu	8
2.2 Překladatelské přístupy	12
2.3 Překladatelské strategie	13
2.3.1 Překladatelské strategie dle Vinaye a Darbelneta	13
2.3.2 Překladatelské strategie dle Jiřího Levého	16
2.3.3 Překladatelské strategie dle Lawrence Venutiho	16
2.4 Překladatelská analýza výchozího textu podle Christiane Nord.....	17
2.4.1 Vnětextové faktory	18
2.4.2 Vnitrotextové faktory	22
3. Praktická část	28
3.1 Překlad.....	28
3.2 Analýza výchozího textu <i>Sarang sonnimgwa ōmōni</i>	67
3.2.1 Vnětextové faktory	67
3.2.2 Vnitrotextové faktory	71
3.3 Komparativní analýza výchozího textu a cílového textu	75
3.3.1. Název povídky	76
3.3.3. Architektonické termíny, názvy místností	76
3.3.4. Pojmenování rodinných příslušníků	78
3.3.5. Nábytek	79
3.3.6 Další jazykové prostředky	80
4. Závěr	81
Bibliografie	83
Seznam příloh	86

1. Úvod

Cílem této práce je provést překlad korejského prozaického díla, povídky od spisovatele Ču Josöpa s názvem *Sarang songnimgwa ömöni* (zde přeloženo jako *Host a maminka*), kterou napsal roku 1935 (Ču, 2). Úvod práce bude zaměřen na teoretický základ, který je nezbytný pro vytvoření kvalitního cílového textu.

V teoretické části bude přiblížena samotná definice pojmu překlad. Bude v ní vysvětleno, co je to překladatelský proces, jak modelově vypadá a jaké jsou jeho fáze. Na toto téma dále naváže oddíl s přehledem překladatelských přístupů a strategií. Následovně bude představen model překladatelské analýzy, který vytvořila německá translatoložka Christiane Nord. Základními kameny teoretické části budou díla *Umění překlada* (1983) od Jiřího Levého, *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-oriented Text Analysis* (2005) od translatoložky Christiane Nord, *Překlad a překládání* (2010) od Dagmar Knittlové, *Introducing Translation Studies: Theories and Applications* (2008) od J. Mundaye a nakonec *The Translator's Invisibility: A History of Translation* (1995) od L. Venutiho.

Po teoretické části se přejde k části praktické sestávající ze samotného překlada povídky, analýzy výchozího textu a komparativní analýzy výchozího a cílového textu. Vizuálně bude překladová část seřazena ve dvou sloupcích. Levý sloupec bude tvořen výchozím textem, tedy originálním korejským zněním povídky v hangülu. Pravý sloupec bude zobrazovat text cílový, tedy český překlad díla. Toto vizuální rozvržení poslouží k jednoduššímu porovnání daných textů. Překladová analýza dle Christiane Nord bude v této části již přímo zaměřena na prvky díla samotného na rozdíl od teoretické části, kde byla popsána spíše vydefinováním jednotlivých součástí modelu. Zakončen bude tento oddíl komparativní analýzou výchozího a cílového textu, která se zaměří na rozdílnosti v obou jazycích a na řešení problematiky převoditelnosti jejich výrazů z ní plynoucí, budou v ní popsány postupy postavené na základě různých translatologů (například Vinaye a Darbelnet), které byly při převodu těchto obtížnějších slov a slovních spojení použity. Jednotlivé případy zde budou vypsány a budou doplněny zvoleným řešením jejich převodu spolu s jeho odůvodněním.

2. Teoretická část

2.1 Překlad a překladatelský proces

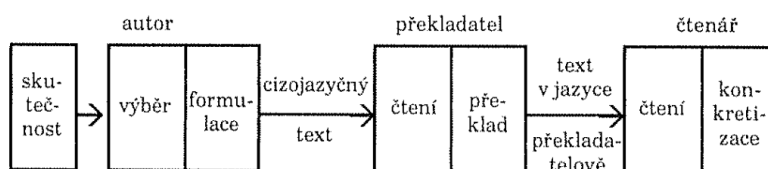
Pro lepší porozumění překladu a tomu, co k němu náleží, je potřebné si definovat samotný pojem překladu. Je nutné prozkoumat, co proces překládání (od přípravné fáze po chvíli, kdy text obdrží příjemce) obnáší. K tomu nám bude nápomocný především Jiří Levý a jeho kniha *Umění překladu*. Jiří Levý je zakladatelem české translologie a jeho *Umění překladu* bylo přeloženo do němčiny, ruštiny, srbochorvatštiny a angličtiny (Jettmarová, 2014). Je po něm kupříkladu pojmenována česká *Soutěž Jiřího Levého* pro začínající překladatele (Obec překladatelů, 2016–2023).

2.1.1 Definice překladu

Překlad se dá definovat mnoha způsoby a nenalezneme jednotnou univerzální definici. Překladem bychom ale mohli označit vztah mezi textem výchozím a cílovým. Je to hledání ekvivalentních vyjádření mezi dvěma, či více jazyky. Kupříkladu zakladatel české translologie, Jiří Levý, nazývá překládání sdělováním. Překladatelovým úkolem je sdělení výchozího textu správně dešifrovat a následně dekodovaný obsah výchozího textu opět zašifrovat pro čtenáře textu cílového (Levý, 1983: 44).

2.1.2 Fáze překladatelského procesu

Překladatelský proces sestává, jak bylo zmíněno výše z dekodování a zakódování sdělení výchozího textu překladatelem. Znovu zakódovaný obsah na závěr rozklíčuje čtenář cílového textu. Levý tento proces zanesl do modelu dvojčlenného komunikačního řetězce:

(Příloha 1: Levý, 1983:44 model dvojčlenného komunikačního řetězce)

První fáze komunikace

Autor výchozího textu ho sám určitým způsobem vnímá. Levý upozorňuje na to, že překladatel má za úkol převádět do druhého jazyka ideově estetický obsah, jehož je text nositelem. Text je zastřešen jazykem, ve kterém vznikl a ve kterém je stylizován. Z toho plyne, že je v jazyce cílovém nutné hledat vhodné ekvivalenty pro správný převod hodnot textu. Při převodu textu je zásadní zachovat prvky se sémantickou funkcí. Zároveň prvky jazykové mohou být spíše upozaděny, neboť naším východiskem by měla být, jak již bylo řečeno, významová a estetická rovina díla. Překladatel je zároveň čtenářem (Levý, 1983: 47–48).

Druhá fáze komunikace

Zde je středem překladatelovo a čtenářovo vnímání textu. Překladatel je, tak jako cílový příjemce, čtenářem, ovšem textu výchozího. A tak jako na cílového čtenáře i na překladatele text v určitém smyslu působí. Text vnímá subjektivně. Tomuto říká Levý čtenářská konkretizace.

"Čtenář chápe umělecké dílo pod zorným úhlem své doby, zvláštní intenzity pro něj nabývají ty hodnoty, které jsou mu ideově nebo esteticky blízké." (Levý, 1983:49)

V případě koncového čtenáře je čtenářská konkretizace nezávadná. Naopak překladatel své vlastní pojetí výchozího textu vnáší do přeloženého díla a tím ovlivňuje čtenářovo vnímání textu. Odchýlí-li se od ideji a reakce čtenáře, kterou pro dílo zamýšlel autor originálu, změní čtenářovo vnímání celého díla,

tedy i jeho originální verze. Z tohoto důvodu je potřebné co nejméně odvrátit překlad od originálu.

Třetí fáze komunikace

Čtenář cílového textu je posledním článkem Levého komunikačního řetězce. Tento závěrečný příjemce si jako poslední utváří o díle svoji vlastní představu a nějakým způsobem ho vnímá. Tak jako pro překladatele, tak i pro čtenáře by měla hrát nejzásadnější roli ideová a estetická podstata díla, nikoliv text sám o sobě.

V návaznosti na výše popsané okolnosti komunikace mezi autorem, překladatelem a čtenářem, můžeme blíže určit postup, kterým překladatel při přetváření textu do cílového jazyka prochází. Levý tento proces dělí do tří fází:

a. Pochopení předlohy

Překladatel musí být dobrým čtenářem, který rozliší mezi drobnými nuancemi v textu a umí číst “mezi řádky”. Musí porozumět textu z filologického hlediska, jeho estetickému a ideovému naladění. Nakonec musí v díle správně prozkoumat charakteristiku postav, prostředí, ve kterém příběh probíhá, a musí také odhalit autorův záměr (Levý, 1983: 53–57).

b. Interpretace předlohy

Při překladu se překladatel neodvratně setká se situací, kdy není možné převést určitý výraz přímo do jazyka překladového a tehdy musí hledat ekvivalentní vyjádření, které bude odpovídat podstatě tohoto problematického, nebo alespoň hůře přeložitelného výrazu. Zde je proto nutná výstižná interpretace díla překladatelem. Levý poukazuje na problematiku možné nedostatečné vybavenosti cílového jazyka, který nedokáže vystihnou výraz výchozího jazyka. Děje se tak z různých důvodů: daný výraz který může mít v cílovém jazyce příliš široký význam, je mnohoznačný nebo existuje pouze ve

východiskem nejzásadnější charakteristiky díla a jeho cílem objektivní hodnoty. Překladatel se musí oprostit od jakýchkoliv asociací, které se mu mezi dílem a jeho vlastní prožívanou skutečností vybaví, neboť originální text vztahy k těmto subjektivně domyšleným věcem ve skutečnosti vztah nemá. Tento čtenářský subjektivismus, jak problematiku označuje sám Levý, je problematický z toho důvodu, že tíhne k lokalizacím, které jdou proti objektivitě díla. Dalším úskalím pro objektivitu díla je stylistické přehodnocování, tedy jak to vysvětluje Levý, jde o vkládání vlastních estetických kvalit do překladu, které nejsou obsaženy v původním textu. Před začátkem tvorby cílového textu si překladatel vymezi své interpretační stanovisko, a tedy si určí, co má text sdělovat (Levý, 1983: 59–63).

c. Přestylizování předlohy

Překladatel musí trefně přestylizovat originál dílo. Toho může dosáhnout ve stylistické rovině. Prvním faktorem, který se přestylizování dotýká, je míra rozdílnosti jazykových systémů výchozího a cílového textu. Čím odlišnější jazyky jsou, tím problematičtější je jejich vzájemný převod. Jak říká Levý, jazykové prostředky dvou jazyků nebývají ekvivalentní, proto se nedají přímočaře převádět. Obstrukci představuje mimo jiné také sémantika. V každém jazyce se člení skutečnost na určité segmenty, které daný jazyk nějak pojmenovává. Tyto segmenty nejsou ve všech případech významově převoditelné. Levý uvádí příklad příbuzenských vztahů, které jsou vnímány jinak v různých kulturách/jazycích a v některých mohou být více členěny, v jiných naopak zahrnuje jeden pojem více příbuzenských rolí. Konkrétně tato příbuzenská problematika bude tvořit část oddílu komparativní analýzy v praktické části této práce,

neboť se tato problematika týká také rozdílnosti korejského a českého jazyka a jejich vyjádření skutečností (Levý, 1983: 68–71).

2.2 Překladačské přístupy

Překladačský přístup je pohled, kterým se na překlad nahlíží. Tyto přístupy k překladu se v rámci historie proměňují. Jak píše Knittlová (2010: 7), dlouhodobě byla v popředí zájmu překladačů literárně estetická stránka. Od druhé poloviny minulého století se začal aplikovat lingvistický přístup (Knittlová, 2010: 7). Tento přístup spočíval v nahlížení na překlad jako na převod lingvistických jednotek z výchozího do cílového textu (Shuttleworth a Cowie, 2014: 94). Od konce minulého století se stal významným funkční přístup k překladu, v popředí jeho zájmu je předpoklad, že text má plnit stejnou funkci ve výchozí i cílové formě a na překlad je nahlíženo jako na produkt. Je upozaděna důležitost toho, zda jsou užity stejné jazykové prostředky, či nikoliv (Knittlová, 2010: 8; 27). Neméně podstatnou roli hrál v nedávné době také komunikativní přístup. Ten se jako přístup funkční začal dostávat do popředí v 70. letech minulého století (Knittlová, 2010: 26).

Komunikativní přístup nahlížel na překlad jako na komunikativní proces, který probíhá za určitého sociálního kontextu a v popředí jeho zájmu byly potřeby příjemce textu a jak Shuttleworth a Cowie (2014: 21) popisují, překladač, který překládá text s tímto přístupem, bude o výchozím textu smýšlet jako o zprávě nežli souboru lingvistických jednotek.

V současnosti se mnoho translatologů a překladačů zaměřuje na text z jiného hlediska. V první řadě se zaměří na makro-přístup a prozkoumají kulturní a historický kontext textu, autorův vztah z dílu, reálie apod. V následné fázi se přesunou k mikro-přístupu, který zkoumá text jako gramatické konstrukty, dívá se na dílo z hlediska lexika, syntaxe a podobně (Knittlová, 2010: 27). Obdobně pojímal správnost analýzy Anton Popovič, který ve své knize *Poetika umeleckého překladu: Proces a text* (1971) zveřejnil názor, že je pro zásadní, aby se analýza výchozího textu obsahovala zkoumání textu

jako celku a zároveň se zaměřila na jeho jednotlivé části (Popovič, 1971: 38). V rámci této práce bude k překladu a výchozímu textu přistupováno právě tímto způsobem.

Jako další možný přístup k překladu můžeme jmenovat přístup psycholingvistický, který se zakládá na psycholingvistice¹ (Knittlová, 2010: 30).

2.3 Překladatelské strategie

Překladatelská strategie je hojně užívaný pojem, který v rámci novodobé translatologie označuje proces samotného překladu. Význam tohoto termínu bývá však uváděn ve studiích nejednotně, aniž by byl blíže specifikovaný (Khudaybergenova, 2021: 1371). V rámci této práce bude překladatelská strategie považována za způsob překladu výchozího textu, při kterém volíme z existujících variant tu strategii, která co nejvíce podpoří estetickou hodnotu díla, takovou, kterou Jiří Levý považoval za stěžejní.

Strategie mohou být orientovány na výchozí text nebo na text cílový. Existuje mnoho dělení dle různých translatologů. My si zde uvedeme strategie těch autorů, jejichž terminologie byla v překladu této povídky použita.

2.3.1 Překladatelské strategie dle Vinaye a Darbelneta

V této části bude vysvětlena teorie překladatelských strategií dle Vinaye a Darbelneta². V praktické části poté budou tyto poznatky využity pro účely komparativní analýzy. Vinay a Darbelnet rozlišují mezi dvěma hlavními překladatelskými strategiemi, které dále dělí do dalších podskupin. Dle jejich teorie existuje překlad přímý a nepřímý. Každý typ strategie určuje, jakým způsobem bude výchozí text/pojem převeden do cílového jazyka. Dle Vinaye a Darbelneta by mělo být z překladu nepřímému přistoupeno, pokud není možné využít překlad přímý (Munday, 2008: 57).

¹ Psycholingvistika je interdisciplinární obor zabývající se propojením jazyka a myšlení. Čerpá z lingvistiky, psychologie, sociologie a dalších oborů. Mezi témata, která zkoumá, patří porozumění řeči, bilingvismus, čtení a jiné (Nebeská, 2012–2020).

² Jean-Paul Vinay a Jean Dalbernet byli francouzští translatologové, kteří se zaměřovali na komparativní analýzu v rámci francouzského a anglického jazyka (Munday, 2008: 56)

Do přímé překladatelskou strategie spadají 3 postupy:

1. Výpůjčka

V případě výpůjčky (převzatého výrazu) je výraz z výchozího jazyka převeden jazyka cílového beze změny, zůstává tedy v původním znění. Jak zmiňuje Munday, výpůjčky se mohou užívat například pokud chce překladatel v textu zachovat podtón a barvu originálu (Munday, 2008: 56). Existují výpůjčky, jejichž užívání bylo tak velké, že se postupně staly součástí slovní zásoby cílového jazyka (Venuti, 2004: 85).

2. Kalk

Kalk je takový druh převodu textu, kdy se výraz nebo struktura přenesou do cílového jazyka doslovně a je podobný výpůjčce (Munday, 2008: 56-57). Uvedeme-li si kalk na příkladu, anglické slovo *potflower* by bylo přeloženo do českého jazyka jako *hrnková květina* (Knittlová, 2010: 19).

3. Doslovný překlad

Doslovný překlad se také označuje jako překlad slovo za slovo. Vinay a Darbelnet jsou toho názoru, že je to nejpoužívanější převod mezi jazyky z jedné jazykové rodiny a kultury. V případě našeho prostředí je možné jako příklad uvést český a slovenský jazyk. Vinay a Darbelnet zastávají názor, že doslovná translace je cestou ke kvalitnímu překladu, nicméně je možné, aby se překladatel rozhodl, zda je v jeho případě doslovný překlad vhodný. Vhodnost použití tohoto typu překladu je narušena, pokud:

- a. překlad nese jiný význam po převodu do cílového jazyka
 - b. nemá význam žádný
 - c. z hlediska struktury není možný
 - d. nemá korespondující výraz v rámci metalingvistické ³ zkušenosti cílového jazyka
 - e. koresponduje s výrazem, který je ale na jiné úrovni jazyka.
- (Venuti, 2004: 87)

³ Metalingvistika je definována jako nauka o vztazích jazyka k myšlení a poznání (Januška, 2013: 85).

Do kategorie nepřímých překladů spadají 4 zbylé postupů:

1. Transpozice

U transpozice se jedná o změnu části vyjádření, jejíž význam je nezměněný. Může být provedena tak, že místo původního slovesa, bude ve výrazu cílovém použito podstatné jméno (Munday, 2008: 57). Knittlová (2010: 19) označuje transpozici za nutné gramatické změny v důsledku odlišného jazykového systému. Tato metoda překladu je možná i v rámci jednoho jazykového systému (Venuti, 2004: 88). Jako příklad transpozice můžeme uvést převod *after his return* do českého *potom, co se vrátí* – v tomto případě se jedná o nepovinnou transpozici, neboť je možné ji přeložit přímým způsobem. Naopak pokud se jedná o termín, který musí být převezen nepřímo, z toho důvodu, že by jinak nedával smysl, hovoříme o transpozici obligatorní (Munday, 2008: 57).

2. Modulace

Modulace je, jak popisuje Knittlová (2010: 19), změna hlediska. Jako příklad uvádí prepis originálního *elbow of the pipe* na *koleno potrubí* v cílovém jazyce. Dalším příkladem je ve výchozím textu *It is not difficult...* převezený na cílový výraz *Je jednoduché...* (Venuti, 2004: 89).

3. Ekvivalence

Ekvivalence v tomto případě označuje použití stylistických a strukturních prvků, které jsou odlišné od prvků ve výchozím textu. Může se jednat také o idiomy a přísloví (Knittlová, 2010:19). Jako klasický příklad ekvivalence poukazují Vinay a Darbelnet na situaci, kdy si člověk udeří kladivem do prstu. Jedná-li se o anglicky mluvícího jedince, řekne: „*Ouch*“, mluví-li ale například česky, řekne: „*Au*“ (Venuti, 2004: 90).

4. Adaptace

V tomto případě dochází ke změně kulturních referencí v cílovém jazyce, neboť reference z výchozího jazyka v cílové kultuře neexistuje. Může se také jednat o slovní hříčky (Knittlová, 2010: 19).

2.3.2 Překladatelské strategie dle Jiřího Levého

Jiří Levý rozlišuje mezi dvěma strategickými přístupy k překladu textu, a to mezi iluzionismem a antiiluzionismem (Levý, 1983: 40).

Iluzionismus

Tato metoda nese myšlenku, že má konečná verze díla (tedy cílový text) vypadat jako jeho předloha. Jak tuto situaci Levý popisuje, schovává se překladatel za originál a tím vytváří nepřímo dohodnutou iluzi mezi ním a čtenářem, že překlad se tváří jako originál a zachovává jeho kvality (Levý, 1983: 40–41).

Antiiluzionismus

Antiiluzionismus staví na opačných základech, a to, že překladatel poskytuje čtenáři neskrývaně nápodobu originálu. Překladatel se může v rámci takového překladu v textu obrátit na čtenáře, přidat do díla osobní poznámky. Tento styl překladu není běžný, jak říká Levý, neboť funkcí překladu je věrné reprezentování originálu a tím vystižení předlohy (Levý, 1983: 41).

2.3.3 Překladatelské strategie dle Lawrence Venutiho

Lawrence Venuti je translátologem 21.století, který v současnosti vyučuje na *Temple University* ve Filadelfii (TU: College of Liberal Arts, 2023). Ve své knize s názvem *The Translator's Invisibility: A History of Translation* (1995) hovoří o tzv. domestikaci a zcizování.

Domestikace

V případě domestikace přibližuje čtenáře k autorovi. Aspekty výchozího textu se při této strategii převádí na cílové prostředí. Domestikace přenáší autora z jeho vlastního prostředí do prostředí cílového. Venuti označuje domestikaci za problematickou, když hovoří

o anglosaském, či jiném dominantním překladatelském prostředí. Jeho nespokojenost plyne z faktu, že u přeloženého díla dochází k potírání výchozí kultury, kdy se její prvky převádí na prvky kultury cílové a tím u výchozího kultury dochází k „*etnocentrické redukci*“ (Venuti, 1995: 17–20).

Zcizování

Zcizování přenáší čtenáře k autorovi výchozího textu. V pozadí této metody je snaha nepodporovat a nepřidávat se k etnocentrickému násilí, jak říká Venuti. Text je přeložen tedy tak, aby zachovával prvky výchozí kultury, proto se čtenáři může zdát cizí a vzdálenější (Venuti, 1995: 20).

2.4 Překladatelská analýza výchozího textu podle Christiane Nord

Pro vytvoření kvalitního překladu je důležité, aby překladatel důkladně zaměřil svou pozornost na výchozí text a správně jej pochopil a interpretoval, tak jak popisoval Jíří Levý (Levý, 1983: 53). K tomu, aby text správně pochopil (a dešifroval), překladateli pomůže vytvoření analýzy překládaného textu.

V této části práce se proto zaměříme na analýzu výchozího textu, která pro účely této práce byla zvolená. Jedná se o model analýzy dle Christiane Nord. Jak již bylo vysvětleno

Christiane Nord je translatožka německého původu a představitelkou funkcionalistického (funkčního) přístupu k překladu (Müglová, 2013: 113–115). Přestože funkcionalistický přístup se zaměřuje spíše na odborné texty než na uměleckou tvorbu, byl právě tento model překladatelské analýzy pro účely této práce vybrán. Důvodem byl fakt, že analýza Christiane Nord je podrobně členěná, přehledná a také, což je zásadní, je lehce aplikovatelná na texty umělecké. Dalším důvodem byla ta skutečnost, že forma analýzy zcela koreluje s přístupem, který byl k této práci zvolen. Je to přístup, který integruje důležitost faktorů týkajících se prostředí a okolností díla,

tak jako struktury a prvků překládaného textu. Analýza Nord sestává z rozčlenění na 2 hlavní skupiny, a to z vnětextových a vnitrotextových faktorů. Postupuje se v ní „odshora dolů“ (definují se tedy charakteristiky kontextu díla a následně prvky, které nalezneme v textu), nebo naopak. Obě roviny i jejich vnitřní dělicí charakteristiky se navzájem prolínají (Nord, 2005: 41).

2.4.1 Vnětextové faktory

Vnětextové faktory se zabývají autorem a prostředím textu. Jedná se o odesílatele a jeho záměr, publikum (příjemce, kterému je text určen), medium, čas, místo a motiv textu. Všechny faktory jsou navzájem provázané a je možné v některých případech jeden na základě jiného odvodit. Překladatel by měl tyto faktory určit před zahájením překladatelské činnosti, a to pro co nejvěrnější přenesení výchozího textu do cílového prostředí.

Odesílatel

Odesílatelem může být jednotlivec, instituce apod. V mnoha případech je odesílatel zároveň autorem, a to obzvláště v případě literárních děl. Existují však situace, kdy se tyto role nedají přiznat jednomu subjektu. V případě například překladů manuálů nám může být znám pouze odesílatel a autor plní pouze svou funkci v rámci zastřešujícího seskupení (Nord, 2005: 47–78).

Záměr odesílatele

Překladatel by se měl držet záměru odesílatele textu a ten převést do cílového jazyka. Záměr odesílatele určíme, známe-li jakou funkci pro text zamýšlel a jaký efekt dle něj měl text mít na jeho čtenáře. Nord záměr odlišuje od funkce a efektu. Dle ní je záměr něco, co definuje odesílatel. Ne vždy však svého zamýšleného záměru docílí. Příjemce textu totiž doplní akci komunikace tím, že text přijme s nějakou funkcí, kterou textu sám vzhledem ke svým vlastním očekáváním, či vědomostem přiřkne. Proto není možné zodpovědět otázku na co text míří v kontextu funkce. Rozdíl mezi funkcí a efektem je dán tím, kdy v procesu komunikace probíhá. Funkce je definována externě dříve, než

si čtenář (příjemce) text přečte. Naopak efekt vzniká v rámci příjmu textu a je určitelný až po přečtení. V ideálním případě záměr, funkce a efekt korelují. Záměr textu je pro překladatele stěžejní, neboť určuje strukturování textu vzhledem k jeho obsahu a formě (Nord, 2005: 53–54).

Publikum (příjemce)

Rozlišujeme mezi příjemcem výchozího textu a příjemcem textu cílového. Svůj záměr nemá pouze autor / odesílatel textu, ale také jeho příjemce. Záměr se nerovná očekáváním, nebo reakci na text. Překladatel by si měl určit charakteristiky příjemce výchozího textu i textu cílového. Profil příjemce jde sestavit na základě informací v textu (poznámky, věnování), názvu nebo je možné je vyvodit z informací o odesílateli a jeho záměru, či pomocí dalších faktorů jako je místo, čas médium apod. Nord vytvořila seznam pěti otázek, které mohou sloužit z identifikaci příjemce textu:

1. Co můžeme zjistit o publiku z prostředí textu?
2. Co se můžeme dozvědět o příjemcích z dostupných informací o odesílateli a jeho záměru?
3. Jaká vodítka ohledně očekávání, znalostí apod. příjemce výchozího textu můžeme najít pomocí situačních faktorů (medium, místo, čas, motiv, funkce)?
4. Existují nějaké informace o reakci příjemců výchozího textu, které by mohly ovlivnit překladatelskou strategii?
5. Jaké můžeme vyvodit závěry z dat a indicií získaných o příjemcích ohledně vnětextových / vnitrotextových prvků?

(Nord, 2005: 57–62)

Medium / kanál komunikace

Medium je způsob, jakým se text dostane ke čtenáři. Text může být komunikován formou řeči (projevu), nebo písemně. Ne vždy mohou být tyto dvě formy zcela oddělené, to je případ například svědectví svědka u soudu. V případě přednášek hovoříme o mluvených textech. Medium má svou dimenzi, v psané

komunikaci jí může být kniha, noviny, magazín, leták a další. Dimenze media je důležitá proto, že poskytuje vodítko o tom, jak široké je publikum, jaká je charakteristika příjemců (například úroveň vzdělání). Forma komunikačního kanálu pak může dále nastínit záměr autora (Nord, 2005: 62–64).

Místo komunikace

Rozlišujeme mezi místem produkce a místem přijetí textu. Tento faktor zahrnuje oba případy. Nord ovšem věří, že aspekty místa, času a motivu je vhodné rozlišovat a zkoumat odděleně, neboť jejich jednotlivá relevance a důležitost se mohou lišit podle typu textu a žánru. Místo komunikace je o to zásadnějším faktorem, jedná-li se o text z jazyka, který se vyskytuje v různých světových oblastech (například španělština). Je důležité znát také kulturní a politické prostředí výchozího textu. Kupříkladu jedná-li se o text z diktátorského prostředí, kde je literatura cenzurovaná (a může obsahovat skrytá poselství), musí se na něj nahlížet jinak než na ten z liberálního prostředí. Pokud správně určíme místo produkce textu, je možná, že se nám odkryjí další možné spojitosti (například kulturní příslušnost odesílatele). Informaci o místním přiřazení může překladatel dohledat přímo v textu, v publikačních údajích, v literatuře, které se na toto dílo zaměřuje a zkoumá ho, nebo z dostupných biografických informací o autorovi, tedy odesílateli (Nord, 2005: 67–69).

Čas komunikace

Nord (2005: 70) tvrdí, že čas produkce textu poukazuje na historický bod ve vývoji jazyka, který text reprezentuje, neboť každý jazyk prochází neustálými proměnami. Některé žánry, typy textů, jsou specifické pro určité časové období (například eposy, nebo televizní zprávy), v takových případech dojde ke značnému zjednodušení pro určení časového faktoru. Čas textu může pomoci k dopátrání záměru autora. Opět dělíme čas vytvoření textu a přijetí čtenářem. Mluvíme také o času vytvoření překladu. Informace o časovém ukotvení může překladatel získat z data publikace, z textu samotného, nebo opět z další literatury, která se touto tematikou zabývá (Nord, 2005: 70–74).

Motiv komunikace

Motiv textu zjistíme, jsme-li schopni odpovědět na otázku *Proč text vznikl?*. Dále je důležité mimo důvodu napsání, či vytvoření zjistit, k jaké příležitosti vznikl. Nord poukazuje na fakt, že existují různé typy motivů, které se pojí s určitými typy textu. Například při úmrtí příbuzného je třeba sepsat určitý typ dokumentu, který je přenášen přes specifické medium (například formulář). Tak jako u zbylých faktorů, je možné z motivu určit další faktory. V hlavičce dokumentu můžeme například nalézt odesílatele, či příjemce (Nord, 2005: 74–76).

Funkce textu

Je definována externě, tak jak bylo popsáno výše (viz Záměr odesílatele). Nesmíme ji zaměňovat se žánrem. Jak říká Nord, žánr je textovým výsledkem komunikační akce. Naopak textová funkce je spjata se situačním aspektem komunikace. Na rozdíl od kupříkladu stylu odborného, pro který je důležité informovat příjemce, je v případě uměleckého stylu zásadní přenést uměleckou a estetickou hodnotu díla. Při překladu výchozího textu musí překladatel přenést správné vyznění díla a nejlépe dosáhnout u cílového čtenáře stejné reakce, jakou má čtenář z výchozího textu. Odesílatelé literárních textů jsou většinou současně těmi, kteří texty produkují. Jejich záměrem je vložit osobní vhléd do fiktivních příběhů. Literární texty jsou adresovány čtenářům, kteří mají určitou literární zkušenost. Takovéto texty se vyskytují většinou v psané formě. Pokud není určen žánr textu, musí být funkce vyvozena z ostatních externích faktorů. Proto by měla být textová funkce analyzována jako poslední z této kategorie. Nejzásadnějšími jsou v kontextu funkce záměr autora spolu s očekáváním čtenáře (Nord, 2005: 77–82).

2.4.2 Vnitrotextové faktory

Vnitrotextové faktory jsou zaměřeny nikoliv na okolnosti díla, nýbrž na to, jak text vypadá a co obsahuje. Spadají do nich následující elementy: téma, obsah, presupozice, textová kompozice, neverbální element, lexikum, větná struktura a suprasegmentální prvky. Tak jako u předešlé popisované vněttextové kategorie, i u vnitrotextových prvků dochází k jejich prolínání. Jeden ovlivňuje druhý. Kupříkladu téma textu ovlivní je obsah (Nord, 2005: 89).

Téma

Aby bylo možné zjistit, co je tématem textu, musí se zodpovědět otázka: *O čem chtěl odesílatel textu mluvit?* Dle Nord je analýza tématu důležitá z několika důvodů. Pokud v textu převládá jeden námět, je text koherentní. Pokud je jich v něm více, jedná se o *textovou kombinaci*. Na změnu tématu mohou upozornit neverbální prvky. V případě vícetématického textu je potřebné zjistit téma pro jednotlivé komponenty odděleně. Zjištění tématu může pomoci odhalit informace o dalších vnitřních faktorech textu. Téma textu bývá často obsaženo v samotném jeho názvu, případně jej může překladatel dohledat skrze úvod textu, nebo v jeho shrnutí. Překladatel zjistí, zda je text kombinovaný, či koherentní. Následně zjistí, jaký je námět / náměty textu, případně jaká je jejich hierarchie. Je důležité si poté položit otázku, zda koresponduje zjištěné téma s provedenou externí analýzou. Téma může být vyjádřeno verbálně v textu (na začátku textu) nebo může být součástí textového prostředí (Nord, 2005: 93–98).

Obsah textu

Obsah je odkazování textu na předměty / jevy ve vněttextové realitě. Toho odkazování se v textu vyskytuje v podobě slov, frází, větných vzorců, napětí apod. K zjištění obsahu mohou dopomoci také vněttextové faktory. Další oporou v hledání obsahu je nalezení opakujících se vzorců elementů textu (Nord, 2005: 98).

Presupozice

Presupozice je předpoklad o určité skutečnosti. Je zásadní, aby presupozice odesílatele a příjemce byly stejné. Pouze tak může dojít k úspěšné a nezkreslené komunikaci. Tyto předpoklady se často týkají kulturních aspektů vlastních odesílateli. Je úkolem překladatele tyto předpoklady přenést k čtenáři. V textu se objevují v implicitním smyslu a překladatel musí tyto skutečnosti nějakým způsobem převést. Nabízí se možnost explicitního vyjádření, které danou presupozici vysvětlí. Ne vždy je však taková cesta reálná, zvláště u poezie. Mezi presupozice se dají zařadit také fakta o autorovi, náboženství, ideologie či politické realie a podobně. Aby překladatel presupozice odhalil, musí určit, na jakou kulturu výchozí text odkazuje, zda je reference v textu uvedena explicitně, či zda se v textu vyskytují implicitní aluze k určitému modelu reality (Nord, 2005: 105–110).

Textová kompozice

Text sestává z informačních makrostruktur (kompozice a pořadí informačních jednotek) a mikrostruktur. Makrostruktura je znázorněna segmenty, které tvoří velké jednotky, jsou to kapitoly, odstavce. Kapitoly bývají značeny názvem, či číselně a odstavce odsazením, či lexikálními milníky, jako např. „úvodem, následně, na závěr“ apod. nebo výrazy jako „naopak“, „zároveň“. Mikrostruktury jsou značeny pomocí syntaktických struktur jako jsou lingvistické časy, nebo kupříkladu pomocí suprasegmentálních prvků (interpunkce, ...). Nord říká, že důležitost těchto struktur spočívá v následujících důvodech:

1. Pokud text sestává z různých segmentů textu s jinými situačními podmínkami, tyto segmenty musí být přeloženy dle jiných strategií s ohledem na jejich funkci.
2. Začátek a konec textu, vzhledem k jejich důležitosti pro pochopení a interpretaci, by měli být dostatečně analyzovány, aby překladatel dostal informaci, jak tyto prvky ovlivňují příjem textu a efekt celého textu.
3. S určitými žánry se pojí některé kulturně specifické konvence mikro a makrostruktur. Analýza textové kompozice nese proto informace o typu textu a případně o jeho funkci.

4. V komplexních a nekoherentních textech může sloužit analýza informačních mikrostruktur k určení tématu textu a základních informací o něm.

(Nord, 2005: 110–118)

Neverbální elementy

Do neverbálních prvků spadají výrazy obličeje, gestikulace, hlas. Z kategorie psaných textů se jedná mimo jiné o fotky, ilustrace nebo loga. Je důležité poznamenat, že intonace, pauzy či interpunkce, kurzíva nebo velká písmena do neverbální kategorie nespádají, ale jsou součástí tzv. suprasegmentálních elementů. Neverbální prvky se dají kategorizovat podle Nord následovně:

„Musíme odlišovat elementy doprovázející text (rozložení textu, gesta) od těch, co text doplňují (tabulky, grafy), tvoří nezávislou část textu (obrázky) nebo ty, které nahrazují některé textové elementy (nahrazování nevhodných slov určitým znakem).“

Psané texty obsahují pouze určitý typ non-verbálních prvků, jako třeba obrázky, grafy, rozvržení, či ilustrace (Nord, 2005: 118–120).

Lexikum

Lexikum neboli slovní zásoba, je souborem slov a slovních spojení, které jsou v odesílatelově textu dohledatelné. Výběr slov je určen vnitrotextovými i vnětextovými faktory. Proto může naopak lexikum vést k informacím o ostatních faktorech. Kupříkladu sémantické⁴ charakteristiky slovní zásoby mohou vést k určení obsahu, tématu, presupozic; naopak gramatické a formální charakteristiky (např. funkce slov) mohou překladatele dovést k syntaxi, či suprasegmentálním prvkům) (Nord, 2005: 122).

⁴ Sémantika je věda zkoumající významy slov, frází, vět a jejich vztahů (Dočekal: 9).

Větná struktura

Analýza větné struktury (syntaxe) nese informace o tématu textu, kompozici textu a suprasegmentálních prvcích. Syntax obnáší složitost vět a délku vět, zda jsou to například věty jednoduché nebo souvětí, a případně o jakém typu souvětí hovoříme. Aby překladatel správně zanalyzoval větnou strukturu, všímá si délky a typů vět (zda jsou to věty tázací, oznamovací apod.) a dalších konstrukcí, které věty nahrazují (gerundia, infinitivy...). Dalšími ukazateli mu je rozvržení hlavních a vedlejších vět v textu (je-li struktura paratactická, nebo hypotactická⁵) a propojení vět například spojkami (Nord, 2005: 129–130).

Suprasegmentální prvky

Nord označuje za suprasegmentální ty prvky, které přesahují lexikální nebo syntaktickou rovinu textu. Tyto prvky se odlišují v závislosti na médiu, kterým je text přenášen. V této práci se jedná o text, který je předáván příjemcům psanou formou, z tohoto důvodu budou přiblíženy prvky právě v písemné rovině. V psaném textu nalezneme suprasegmentální prvky v podobě kurzívy, tučného písma, podtržení, uvozovek, nebo mezer například v rámci jednoho slova. Dále sem spadají otazníky, pomlčky, závorky a další. Ohlédneme-li se na výčet těchto prvků, dá se říci, že se jedná o takové prvky, které podkrývají podbarvení a tón textu. Kurzíva kupříkladu reprezentuje v textu důraz, nejedná-li se o citování, či název. Nord upozorňuje na to, že je třeba odlišovat suprasegmentální prvky od prvků neverbálních. Určování suprasegmentů je bez pochyby jednoznačnější u mluvených textů, ale je možné i u textů psaných. Tam je nutné všítat si kupříkladu výše zmíněné interpunkce. Můžeme rozlišovat mezi interpunkcí syntaktickou a stylistickou. Nord zmiňuje Stenzelovu myšlenku, že syntaktická interpunkce (otazník, vykřičník, čárka...) pomáhá porozumění pomocí konvenčních signálů. Stylistická interpunkce dodává textu eleganci a expresivitu, čímž oba typy interpunkce slouží k charakterizování intonace a prozódie. Důležitá je také čtenářova situační znalost. V případě psaných textů je

⁵ Hypotactický struktura textu znamená, že mezi větami existuje vztah, kde jedna z vět je podřízená větě jiné, kdežto u struktury paratactické takového vztahu neexistují – jsou na stejné rovině (Taheri, 2015: 22).

pravděpodobnější, že u jednotlivých čtenářů se bude pochopení vyznění textu lišit (Nord, 2005: 131–137).

Cílem této práce je vytvoření kvalitního překladu uměleckého textu, a to na základě myšlenky Jiřího Levého, pro kterého bylo zásadní, aby překlad naplňoval estetickou a ideovou podstatu předlohy. Cílový a výchozí jazyk v této práci je velmi odlišný. Kupříkladu korejština je jazykem aglutinačním. Vytváří gramatické konstrukty pomocí afixů, tedy předpon (prefixy), přípon (sufixy) a vpon (infixy). Afixy se přidávají ke kmeni slov, čímž vytváří odlišná vyjádření. Morfémy⁶ aglutinačních jazyků jsou jednofunkční (Popela, 2006: 7). Naopak čeština spadá do kategorie flektivních jazyků, které jsou charakteristické tím, že vytváří gramatické konstrukty pomocí skloňování, časování a obsahují předpony apod. Její morfémy jsou mnohofunkční (Popela, 2006: 7). Tato rozdílnost zkoumaných jazykových systémů je důvodem, proč není možné využít určitých přístupů k překladu. Například lingvistický přístup je zaměřen na jazykovou podstatu díla. V případě této práce je nutné zanalyzovat kromě textové stránky díla také jeho kulturního prostředí, autorův záměr a další podobné charakteristiky. Jen tak je možné pochopit dílo dostatečně, aby jeho podstata mohla být do cílového jazyka převedena. Překlad povídky bude proto vytvořen na základě prozkoumání „makroprostředí“ a následně „mikroprostředí“ díla.

Než bude možné překlad vytvořit, bude nutné zpracovat analýzu výchozího textu, a protože zde zvolený překladatelský přístup staví na prozkoumání okolností díla i jeho obsahu, bude pro zanalyzování povídky zvolen model Christiane Nord. Ten staví na dvou základních kategoriích: vnětextových a vnitrotextových faktorech, které zcela podporují zvolený přístup.

Povídka bude překládána na základě Levého iluzionistické strategie. Bude zvolena integrovaná metoda domestikace a zcizování. Přesto domestikace bude dominantnějším jevem. Dílo bude překládáno převážně na základě nepřímých překladů, které definovali Vinay a Darbelnet, neboť z velké rozdílnosti cílového a výchozího jazyka plyne větší pravděpodobnost většího výskytu neekvivalentních vyjádření a tím nemožnost výrazy převést přímým způsobem.

⁶ Morfémy definuje Popela na základě díla *Zur ungarischen Grammatik* (1935) prof. Dr. Vladimíra Skaličky – prvního profesora obecné jazykovědy na UK (Novák, 1989) – jako „nejmenší nepřetržitou řadu fonémů, která sama o sobě nebo za pomoci jiných takových řad vyjadřuje jednu nebo více jazykových funkcí“ (Popela, 2006: 8). Foném je nejmenší útvar zvukové stránky jazyka (Šefčík, Palková, 2017).

V následující praktické části bude představen nejprve překlad. Samotná analýza Nord bude představena až po překladu, aby se v ní čtenář mohl lépe orientovat.

3. Praktická část

3.1 Překlad

사랑 손님과 어머니

나는 금년 여섯 살 난 처녀애입니다. 내 이름은 박옥희이구요. 우리 집 식구라고는 세상에서 제일 이쁜 우리 어머니와 단 두 식구뿐입니다. 아차, 큰일났군, 외삼촌을 빼놓을 뻔했으니. 지금 중학교에 다니는 외삼촌은 어디를 그렇게 싸돌아다니는지, 집에는 끼니때나 외에는 별로 붙어 있지를 않아 어떤 때는 한 주일씩 가도 외삼촌 코빼기도 못 보는 때가 많으니깐요. 깜박 잊어버리기도 예사지요, 무얼. 우리 어머니는, 그야말로 세상에서 둘도 없이 곱게 생긴 우리 어머니는, 금년 나이 스물네 살인데 과부랍니다. 과부가 무엇인지 나는 잘 몰라도 하여튼 동리 사람들이 날더러 '과부딸'이라고들 부르니까 우리 어머니가 과부인 줄을 알지요. 남들은 다 아버지가 있는데 나만은 아버지가 없지요. 아버지가 없다고 아마 '과부딸'이라나 봐요.

Host a maminka

Moje jméno je Pak Okhŭi a tento rok ji je šest roků. V naší rodině jsme jen dvě: já a maminka, která je nejkrásnější na celém světě. Jejda, já popleta! Vždyť jsem vynechala svého strýce. Můj strýc chodí na střední školu. Toulá se všude možné a doma se ukáže jen k jídlu. Hodněkrát se stane, že strýce nezahlédneme i celý týden. No to je potom přece normální na něj zapomenout. Moje maminka je skutečně krásná jako žádná jiná. Má 24 roků a říkají jí vdova. Já sice nevím, co je to vdova, ale lidé z vesnice mi říkají „dcera vdovy“, takže je podle nich maminka vdova. Všichni ostatní mají tatínka, jenom já ho nemám, tak asi proto jsem „dcera vdovy“ – protože nemám tatínka.

외할머니 말씀을 들으면, 우리 아버지는 내가 이 세상에 나오기 한 달 전에 돌아가셨대요. 우리 어머니하고 결혼한 지는 일 년 만이고요. 우리 아버지의 본집은 어디 멀리 있는데 마침 이 동리 학교에 교사로 오게 되기 때문에 결혼 후에도 우리 어머니는 시집으로 가지 않고 여기 이 집을 사고 (바로 이 집은 우리 외할머니택 옆집이지요). 여기서 살다가 일 년이 못 되어 갑자기 돌아가셨대요. 내가 세상에 나오기도 전에 아버지는 돌아가셨다니까 나는 아버지 얼굴도 못 뵈었지요. 여기서 살다가 일 년이 못 되어 갑자기 돌아가셨대요. 내가 세상에 나오기도 전에 아버지는 돌아가셨다니까 나는 아버지 얼굴도 못 뵈었지요. 그러기 아무리 생각해 보아도 아버지 생각은 안 나요. 아버지는 사진이라는 사진은 나도 한두 번 보았지요. 참말로 훌륭한 얼굴이야요. 아버지가 살아 계시다면 참말로 이 세상에서 제일가는 잘난 아버지일 거야요. 그런 아버지를 보지도 못한 것은 참으로 분한 일이야요. 그 사진도 본 지가 꽤 오래 되었는데 이전에는 그 사진을 늘 어머니 책상 위에 놓아 두시더니 외할머니가 오시면 오실 때마다 그 사진을 치우라고 늘 말씀하셨는데 지금은 그 사진이 어디 있는지 없어졌어요.

Babička mi vyprávěla, že tatínek zemřel měsíc před tím, než jsem přišla na tento svět. Bylo to rok od toho, co se oženil s maminkou. Dům tatínkových rodičů byl daleko, ale díky tomu, že tehdy přišel do školy v naší vesnici dělat učitele, nešla maminka bydlet do domu tatínkových rodičů, ale koupili si tenhle dům (ten, co je úplně vedle domu naší babičky). Nebydleli tu ani rok, když tatínek náhle zemřel. Protože odešel dřív, než jsem se narodila, nevěděla jsem ani, jak vypadal. Jenom jsem viděla tatínkovu fotku jednou nebo dvakrát. Jaký měl překrásný obličej! Kdyby byl naživu, byl by to nejkrásnější tatínek na světě. Je opravdu k naštvání, že jsem takového tatínka ani nemohla vidět. Už je to hodně dlouho, co jsem jeho fotku viděla. Dřív ji maminka vždycky nechávala na stole. Pokaždé když přišla babička, řekla mamince, aby tu fotku schovala, takže teď je pryč a já nevím kde.

언젠가 한번 어머니가 나 없는 동안에 몰래 장롱 속에서 무엇을 꺼내 보시다가 내가 들어오니까 얼른 장롱 속에 감추는 것을 내가 보았는데 그게 아마 아버지 사진인 것 같았어요.

아버지가 돌아가시기 전에 우리가 먹고 살 것을 남겨 놓고 가셨대요. 작년 여름에, 아니로군, 가을이 다 되어서군요. 하루는 어머니를 따라서 여기서 한 십 리나 가서 조그만 산이 있는 데를 가서 거기서 밤도 따 먹고, 또 그 산 밑에 초가집에 가서 닭고깃국을 먹고 왔는데 거기 있는 땅이 우리 땅이래요. 거기서 나는 추수로 밥이나 굶지 않게 된다고요. 그래도 반찬 사고 과자 사고 할 돈은 없대요. 그래서 어머니가 다른 사람의 바느질을 맡아서 해주지요. 바느질을 해서 돈을 벌어서 그걸로 청어도 사고 달걀도 사고 내가 먹을 사탕도 사고 한다고요. 그리고 우리 집 정말 식구는 어머니와 나와 단 둘뿐인데 아버님이 계시던 사랑방이 비어 있으니까 그 방도 쓸 겸 또 어머니의 잔심부름도 좀 해줄 겸 해서 우리 외삼촌이 사랑방에 와 있게 되셨대요.

Jednou, když jsem byla pryč, vytáhla maminka tajně něco ze skříně. Když jsem se vrátila, uviděla jsem, jak tu věc rychle schovává zpátky. Asi to byla tatínkova fotka.

Než tatínek odešel, nechal nám něco na vyžití. Minulé léto – ne, byl skoro podzim – jsem šla jeden den s maminkou k asi čtyři kilometry vzdálené hůrce. Jedly jsem tam kaštany. Vešly jsme do chalupy s doškovou střechou, co byla pod hůrkou, abychom si v ní daly kuřecí polévku. Tohle všechno byla naše půda. Díky sklizni nehladovíme. Neměli bychom ale peníze na to, abychom si kupovali přílohy nebo sladkosti. Maminka si proto vzala na starost šití pro jiné lidi. Šitím vydělává peníze a za to kupuje sledě, vajíčka a sladkosti pro mě.

Doma jsme opravdu byly jen my dvě s maminkou, ale protože pokoj, kde býval můj tatínek, zůstal prázdný, přestěhoval se do něj strýc, aby se pokoj používal a aby pomáhal mamince s drobnými pochůzkami.

금년 봄에는 나를 유치원에 보내 준다고 해서 나는 너무나 좋아서 동무아이들한테 실컷 사랑을 하고 나서 집으로 돌아오노라니까 사랑에서 큰외삼촌이 (우리 집 사랑에 와 있는 외삼촌의 형님 말이야요) 웬 한 낯선 사람 하나와 앉아서 이야기를 하고 있었습니다.

큰외삼촌이 나를 보더니 "옥희야" 하고 부르겠지요.

"옥희야, 이리 온. 와서 아저씨께 인사드려라."

나는 어찌 부끄러워서 비실비실하니까 그 낯선 손님이,

"아, 그 애기 참 곱다. 자네 조카딸인가?" 하고 큰외삼촌더러 묻겠지요. 그러니까 큰외삼촌은,

"응, 내 누이의 딸..... 경선 군의 유복녀 외딸일세." 하고 대답합니다.

"옥희야, 이리 온, 응! 그 눈은 꼭 아버지를 닮았네그려." 하고 낯선 사람이 말합니다.

"자, 옥희야, 커단 처녀가 왜 저 모양이야. 어서 와서 이 아저씨께 인사해여. 너의 아버지의 옛날 친구인데, 오늘부터 이 사랑에 계실 텐데 인사 여쭙고 친해 두어야지."

Byla jsem tak ráda, že jsem tohle jaro šla poprvé do školky. Chlubila jsem se s tím svým kamarádům. Když jsem se pak vracela domů, můj druhý strýc (myslím staršího bratra strýce, co bydlí v našem domě) seděl v pokoji po tatínkovi a mluvil s někým cizím.

Strýc se na mě podíval a zavolał: „Okhůi.“

„Okhůi, pojd' sem. Pojd' a pozdrav tady pána.“

Hodně jsem se styděla a váhala jsem. A tak se ten cizí host strýce zeptal:

„Ó, ta holčička je tak rozkošná. To je tvoje neteř?“

Strýc odpověděl: „Ano, dcera mé sestry... Je to jediná dcera Kjõngsõna. Narodila se po jeho smrti.“

„Okhůi, pojd' sem, ano? Opravdu máš oči po tatínkovi.“, řekl cizinec.

„No tak, Okhůi, jsi velká holka, proč se tak chováš. Pojd' a pozdrav pána. Je to starý přítel tvého táty. Ode dneška bude bydlet tady v tomhle pokoji, takže bys ho měla pozdravit a skamarádit se s ním.“

나는 이 낯선 손님이 사랑방에 계시게 된다는 말을 듣고 갑자기 즐거워졌습니다. 그래서 그 아저씨 앞에 가서 사붓이 절을 하고는 그만 안마당으로 뛰어들어왔지요. 그 낯선 아저씨와 큰외삼촌은 소리를 내서 크게 웃더군요.

"엄마, 사랑에 큰외삼촌이 아저씨를 하나 데리구 왔는데에, 그 아저씨가아, 이제 사랑에 있는데."

하고 법석을 하니까,

"응, 그래."

하고 어머니는 벌써 안다는 듯이 대수롭잖게 대답을 하더군요.

그래서 나는, "언제부터 와 있나?" 하고 물으니까,

"오늘부터."

"애구 좋아." 하고 내가 손뼉을 치니까 어머니는 내 손을 꼭 붙잡으면서,

"왜 이리 수선이야."

"그럼 작은외삼촌은 어데루 가나?"

"외삼촌도 사랑에 계시지."

"그럼 둘이 있나?"

"응."

"한방에 둘이 있어?"

Najednou mě potěšilo, když jsem uslyšela, že bude tenhle cizinec u nás zůstat, a tak jsem si stoupla před něj, hluboce jsem se uklonila a odběhla jsem na vnitřní dvorek. Cizinec a strýc se začali hlasitě smát.

Vešla jsem do maminceho pokoje a chytla jsem se jí, tak jak to dělávám. „Maminko, strýček dovedl do tatínkova pokoje pána a ten tam teď bude bydlet.“, povykovala jsem.

„Je to tak.“, odpověděla jako by to byla nedůležitá věc, jako by to už věděla.

„Od kdy tu bude zůstat?“ zeptala jsem se.

„Ode dneška.“

„Jé, výborně!“ řekla jsem a začala jsem tleskat. Maminka mi ruce chytla.

„Proč takový povyk?“

„Kam teda půjde strýc?“

„Strýc taky bude v pokoji po tatínkovi.“

„Takže tam budou oba dva?“

„Ano.“

„Budou oba v jedné místnosti?“

"왜 장짓문 달구 외삼촌은 아랫방에 계시구 그 아저씨는 윗방에 계시구, 그러지."

나는 그 아저씨가 어떠한 사람인지는 몰랐으나 첫날부터 내게는 펍 고맙게 굴고 나도 그 아저씨가 꼭 마음에 들었어요.

어른들이 저희끼리 말하는 것을 들으니까 그 아저씨는 돌아가신 우리 아버지와 어렸을 적 친구라고요.

어디 먼 데 가서 공부를 하다가 요새 돌아왔는데 우리 동리 학교 교사로 오게 되었대요.

또 우리 큰외삼촌과도 동무인데 이 동리에는 하숙도 별로 깨끗한 곳이 없고 해서 윗사랑으로 와 계시게 되었다고요.

또 우리도 그 아저씨한테서 밥값을 받으면 살림에 보탬도 좀 되고 한다고요.

그 아저씨는 그림책들을 얼마든지 가지고 있어요.

내가 사랑방으로 나가면 그 아저씨는 나를 무릎에 앉히고 그림책을 보여 줍니다. 또 가끔 과자도 사주고요.

어느 날은 점심을 먹고 이내 살그머니 사랑에 나가 보니까 아저씨는 그때에야 점심을 잡수셔요.

„Proč by ne? Rozdělí si místnost zástěnou. Strýc bude v horní části pokoje a náš host v té dolní.“

Nevěděla jsem, jaký člověk ten pán je, ale od prvního dne se ke mně choval velmi hezky. Mně se taky hodně líbil. Poslouchala jsem, jak se mezi sebou dospělí bavili a ten pán se prý kamarádil s mým zesnulým tatínkem, když byli děti. Vrátil se ze studií někde daleko a před několika dny přišel sem do naší vesnice, aby tu učil ve škole. Je to taky kamarád mého druhého strýce, toho staršího. Penzion v naší vesnici není moc čisté místo, takže se domluvili, že zůstane v pokoji po tatínkovy v horním křídle domu. Když od něj navíc dostaneme peníze za jídlo, pomůže to prý naší domácnosti.

Náš host má spoustu obrázkových knížek. Vždycky když přijdu do jeho pokoje, posadí si mě na koleno a ty knížky mi ukazuje. Navíc mi jednou za čas dá i něco dobrého. Jeden den hned po obědě jsem se potichu vplížila k němu do pokoje. On zrovna jedl.

그래 가만히 앉아서 점심 잡숫는 걸
구경하고 있노라니까 아저씨가,

"옥희는 어떤 반찬을 제일 좋아하누?"
하고 묻겠지요.

그래 삶은 달걀을 좋아한다고 했더니
마침 상에 놓인 삶은 달걀을 한 알 집어
주면서 나더러 먹으라고 합니다.

나는 그 달걀을 벗겨 먹으면서,

"아저씨는 무슨 반찬이 제일 만나우?"
하고 물으니까

그는 한참이나 빙그레 웃고 있더니,
"나두 삶은 달걀." 하겠지요.

나는 좋아서 손뼉을 짹짹 치고,

"아, 나와 같네, 그럼. 가서 어머니한테
알려야지."

하면서 일어서니까 아저씨가 꼭
붙들면서, "그러지 말어." 그러시겠지요.

그래도 나는 한번 맘을 먹은 다음엔 꼭
그대로 하고야 마는 성미지요.

그래 안마당으로 뛰쳐 들어가면서, "엄마,
엄마, 사랑 아저씨두 나처럼 삶은 달걀을
제일 좋아한대." 하고, 소리를 질렀지요.

"떠들지 말어."하고, 어머니는 눈을
흘기십니다.

그러나 사랑 아저씨가 달걀을 좋아하는
것이 내게는 썩 좋게 되었어요.

Bez hlesnutí jsem si sedla a pozorovala, jak
jí, načež se mě zeptal:

„Okhūi, jakou přílohu máš nejraději?“

Řekla jsem, že mám ráda vařená slepičí
vajíčka a on mi nato nabídl vařené vejce,
které měl na stole a řekl mi, abych ho snědla.
Jak jsem si to vajíčko loupala, zeptala jsem
se ho: „Strýčku (tak mu říkám), jaká příloha
chutná nejvíc tobě?“

Nějakou chvíli se usmíval a pak řekl: „Mně
taky vařená vajíčka.“

Byla jsem tak šťastná, až jsem zatleskala
rukama. „Jé, takže stejně jako já. Půjdu to
říct mamince!“, řekla jsem a jak jsem si
stoupala, popadl mě strýček rychle a řekl:
„To nedělej.“

Jenže když já si něco usmyslím, tak to
udělat musím. Běžela jsem na vnitřní
dvorek a křičela jsem: „Mami, mami. Náš
host má nejraději vařená vajíčka, tak jako
já.“

„No no. Nepovykuj tolik.“, řekla maminka
a podívala se na mě káravě.

To, že má strýček rád vajíčka, pro mě bylo
moc dobře.

그것은 그 다음부터는 어머니가 달걀을 많이씩 사게 되었으니까요.

달걀 장수 노파가 오면 한꺼번에 열 알도 사고 스무 알도 사고 그래선 두고두고 삶아서 아저씨 상에도 놓고 또 으레 나도 한 알씩 주고 그래요.

그뿐만 아니라 아저씨한테 놀러 나가면 가끔 아저씨가 책상 서랍 속에서 달걀을 한두 알 꺼내서 먹으라고 주지요. 그래 그 담부터는 나는 아주 실컷 달걀을 많이 먹었어요.

나는 아저씨가 매우 좋았어요. 그러나, 그렇지만은 외삼촌은 가끔 툭툭하는 때가 있었어요. 아마 아저씨가 마음에 안 드나 봐요. 아니, 그것보다도 아저씨 잔심부름을 꼭 외삼촌이 하게 되니까 그것이 싫어서 그러나 봐요.

한번은 어머니와 외삼촌이 말다툼하는 것까지 내가 들었어요.

어머니가, "야, 또 어데 나가지 말구 사랑에 있다가 선생님 들어오시거든 상 내가야지." 하고 말씀하시니까

외삼촌은 얼굴을 찡그리면서, "제길, 남 어디 좀 볼일이 있는 날은 으레 끼니때에 안 들어오고 늦어지니....." 하고 툭툭하겠지요.

Maminka totiž potom začala kupovala vajíček hodně. Chodí k nám jedna stará paní prodávat vajíčka. Maminka koupí naráz deset dvacet kusů. Pokaždé je uvaří a položí je strýčkovi na stůl. Mně obvykle taky jedno dá. A to není všechno. Když si jdu za naším hostem hrát, vytáhne někdy z přihrádky ve stole jedno dvě vajíčka a dá mi je, abych je snědla. Od té doby jsem jídávala vajíček do sytosti.

Měla jsem našeho hosta moc ráda, ale můj strýc si někdy stěžoval. Možná se mu nový pán nelíbil. Ne, to spíš se mu asi nelíbí, že za našeho hosta musí vyřizovat pochůzky. Tím to bude.

Jednou jsem navíc slyšela, jak se maminka se strýcem hádali.

„Hej, nechod' zase pryč. Bud' v pokoji našeho hosta a až přijde, musíš mu přece odnést jídelní ták.“, řekla maminka.

Strýc svraštil obočí.

„Sakra, člověk má svoje vlastní povinnosti, ale on musí mít vždycky zpoždění a my pak na něj musíme čekat...“, utrousil.

그러니까 어머니는, "그러니 어짜갔니?
너밖에 사랑 출입할 사람이 어디 있니?"

"누님이 좀 상 들구 나가구려. 요새
세상에 내외합니까!"

어머니는 갑자기 얼굴이 빨개지시고
아무 대답도 없이 그냥 외삼촌에게
향하여 눈을 흘기셨습니다.

그러니까 외삼촌은 흥흥 웃으면서
사랑으로 나갔지요. 나는 유치원에 가서
창가도 배우고 유희도 배우고
하였습니다. 유치원 여자 선생님이
풍금을 아주 썩 잘 타요. 그런데, 우리
유치원에 있는 풍금은 우리 예배당에
있는 풍금과는 아주 다른데 꺾 조그마한
것이지마는 소리는 썩 좋아요. 그런데
우리 집 윗간에도 유치원 풍금과 꼭 같이
생긴 것이 놓여 있는 것이 갑자기 생각이
났어요. 그래 그 날 나는 집으로 돌아오는
길로 어머니를 끌고 윗간으로 가서,
"엄마, 이거 풍금 아니유?" 하고
물으니까

어머니는 빙그레 웃으시면서, "그렇단다.
그건 어찌 알았니?"

"우리 유치원에 있는 풍금이 이것과
똑같은데 무얼. 그럼 엄마두 풍금 탈 줄
아우?" 하고 나는 다시 물었습니다.

A tak maminka řekla: „Tak co mám dělat?
Kdo jiný může do jeho pokoje než ty?“

„Měla bys ten tác vzít a jít tam ty, sestro.
V dnešní době se mu vyhýbat jen kvůli
nějakým zastaralým společenským
konvencím...“

Maminčin obličej najednou zčervenal. Nic
neodpověděla. Jen se na strýce rozzlobeně
podívala. Strýc se smíchem vyšel ven
směrem k pokoji našeho hosta.

Ve školce, do které jsem chodila, nás učili
zpívat písničky a hrát hry. Paní učitelka
uměla moc dobře hrát na varhany. Varhany
v naší školce ale byly úplně jiné než ty v
protestantském kostele. Oproti nim byly
malinké, ale zněly pěkně. Vzpomněla jsem
si, že jsem u nás doma v nejzazším rohu
místnosti viděla něco, co vypadalo jako
varhany z naší školky.

„Mami, nejsou tohle varhany?“, zeptala
jsem se.

Maminka se usmála. „Ano, správně. Jak jsi
to věděla?“

„Jsou stejné jako ty v naší školce. A mami,
ty na ně umíš hrát?“, ptala jsem se znovu.

그것은 내가 이때껏 한번도 어머니가 풍금 앞에 앉은 것을 본 일이 없기 때문입니다. 어머니는 아무 대답도 아니하십니다.

"엄마, 이 풍금 좀 타봐!"하고 재촉하니 어머니 얼굴은 약간 흐려지면서,

"그 풍금은 너의 아버지가 날 사다 주신 거란다. 너의 아버지 돌아가신 후에는 그 풍금은 이때까지 뚜껑두 한번 안 열어 보았다....." 이렇게 말씀하시는 어머니 얼굴을 보니까 금방 또 울음보가 터질 것만 같이 보여서 나는 그만, "엄마, 나 사탕 주어."하면서 아랫방으로 끌고 내려왔습니다. 아저씨가 사랑방에 와 계신 지 벌써 여러 밤을 잔 뒤입니다. 아마 한 달이나 되었지요. 나는 거의 매일 아저씨 방에 놀러 갔습니다. 어머니는 나더러 그렇게 가서 귀찮게 굴면 못쓴다고 가끔 꾸지람을 하시지만 정말인즉 나는 조금도 아저씨를 귀찮게 굴지는 않았습시다. 도리어 아저씨가 나를 귀찮게 굴었지요.

"옥희 눈은 아저씨 닮았다. 고 고운 코는 아마 어머니를 닮았지, 고 입하고! 응, 그러나, 안 그러냐? 어머니도 옥희처럼 곱지, 응?" 이렇게 여러 가지로 물은 적도 있었습시다.

Doted' jsem ani jednou neviděla maminku, že by u nich seděla. Proto jsem se zeptala. Maminka nic neodpověděla.

„Mami, zahraj na ně něco, prosím!“ naléhala jsem na ni.

Maminčin obličej se trochu zachmuřil. „Ty varhany mi koupil tvůj tatínek. Od té doby, co odešel, jsem si k nim ani nesedla.“ Vypadalo to, že se maminka rozpláče, jak o tom mluvila, takže jsem ji přerušila. „Mami, dej mi bonbón.“, řekla jsem a vedla jsem ji pryč.

Je to už spousta dní od doby, co se k nám náš host nastěhoval. Mohl to být už měsíc.

Chodila jsem si do strýčkova pokoje hrát skoro každý den. Maminka mě sice někdy pokárala, že nemůžu k našemu hostovi pořád chodit a obtěžovat ho, ale já strýčka vůbec neotravovala.

To spíš on otravoval mě.

„Okhüi, máš oči po tatínkovi. Ten pěkný nosík máš asi po mamince. A pusinku musíš mít taky po ní. Že mám pravdu? Maminka je stejně krásná jako její Okhüi, že?“ ptával se takhle na spoustu otázek.

그래서 나는,"아저씨, 입때 우리 엄마 못 봤수?" 하고 물었더니 아저씨는 잠잠합니다.

그래 나는,"우리 엄마 보러 들어갈까?" 하면서 아저씨 소매를 잡아당겼더니, 아저씨는 펄쩍 뛰면서,"아니,아니,안 돼. 난 지금 분주해서." 하면서 나를 잡아 끌었습니다. 그러나 정말로는 무슨 그리 분주하지도 않은 모양이었어요. 그러기에 나더러 가란 말도 않고 그냥 나를 붙들고 앉아서 머리로 쓰다듬어 주고 뺨에 입도 맞추고 하면서,"요 저구리 누가 해주지?밤에 엄마하구 한자리에서 자니?" 하는 등 쓸데없는 말만 자꾸만 물었지요. 그러나 웬일인지 나를 그렇게도 귀애해 주던 아저씨도 아랫방에 외삼촌이 들어오면 갑자기 태도가 달라지지요.

이것저것 묻지도 않고 나를 꼭 껴안지도 않고 점잖게 앉아서 그림책이나 보여 주시고 그러지요. 아마 아저씨가 우리 외삼촌을 무서워하나 봐요.

하여튼 어머니는 나더러 너무 아저씨를 귀찮게 한다고 어떤 때는 저녁 먹고 나서 나를 방 안에 가두어 두고 못 나가게 하는 때도 더러 있었습니다.

Takže jsem se zeptala: „Strýčku, ty jsi maminku ještě neviděl?“ Strýček mlčel.

„Tak se pojd' na maminku podívat!“ řekla jsem a táhla jsem strýčka za rukáv. On sebou trhl. „Ne, ne, to nejde. Nemám teď čas, mám toho teď moc.“, řekl a tahal mě zpátky. Nevypadal ale vůbec, že by byl nějak zaneprázdněný. Neřekl mi, abych odešla. Jen seděl a držel mě. Hladil mě po hlavě a dal mi pusku na tvář. „Kdo ti udělal ten kabátek? Spíš v noci s maminkou v postýlce?“ ptal se strýček na takové nesmyslné otázky.

Má mě moc rád, ale když přijde můj strýc, co bydlí dole, tak se z nějakého důvodu začne chovat jinak. Neptá se mě na všelijaké věci, ani mě neobejme. Jen si mě posadí a ukazuje mi obrázkové knížky. Možná se mého strýce bojí.

Maminka mi řekla, že strýčka příliš zlobím a občas mě po večeri zavřela v pokoji, abych nemohla ven.

그러나 조금 있다가 어머니가 바느질에 정신이 팔리어서 골몰하고 있을 때 몰래 가만히 일어나서 나오지요. 그런 때에는 어머니는 내가 문 여는 소리를 듣고서야 펄쩍 정신을 차려서 쫓아와 나를 붙들지요. 그러나 그런 때는 어머니는 골을 아니 내시고, "이리 온, 이리 와서 머리 빗고....." 하고, 끌어다가 머리를 다시 곱게 땡아 주시지요.

"머리를 곱게 땡고 가야지. 그렇게 되는 대루 하구 가문 아저씨가 송 보시지 않니?" 하시면서, 또 어떤 때에는 머리를 다 땡아 주시고는, "응, 저구리가 이게 무어냐?" 하시면서 새 저고리를 내어 주시는 때도 있었습니다.

어떤 토요일 오후였습니다. 아저씨는 나더러 뒷동산에 올라가자고 하셨습니다.

나는 너무나 좋아서 가자고 그러니까 아저씨가, "들어가서 어머니께 허락받고 온." 하십니다.

참 그렇습니다. 나는 뛰쳐 들어가서 어머니께 허락을 맡았습니다.

어머니는 내 얼굴을 다시 세수시켜 주고 머리도 다시 땡고 그리고 나서는 나를 아스러지도록 한 번 몹시 껴안았다가 놓아 주었습니다.

Když se pak maminka ponořila do šití, tiše jsem vstala a kradmo jsem se plížila z pokoje. Maminku pak vytrhlo ze soustředění, když uslyšela, jak otevírám dveře. Doběhla za mnou a chytila mě. Nevyhubovala mi ale nikdy. Řekla mi: „Pojď sem. Pojď sem a učeš si vlásky“

Odvedla mě zpátky do pokoje a vlasy mi zase krásně zapletla. „Musíme ti vlásky krásně zaplést. Co by si náš host pomyslel, když by tě takhle viděl?“, zabědovala. Jindy, když mi zase zaplétala vlasy, řekla: „Hm? Co to máš s kabátkem?“ řekla a pak mi dala kabátek nový.

Jednu sobotu odpoledne se mě nový strýček zeptal, jestli s ním nechci na procházku na hůrku. Byla jsem tak ráda, že jsem se hned ptala, jestli už můžeme vyrazit. „Jdi dovnitř a zeptej se maminky a jak dostaneš svolení, tak přijď“, řekl mi na to strýček.

No jo, pravda. Běžela jsem dovnitř a od maminky jsem dostala svolení.

Než mě pustila, umyla mi obličej, zapletla mi vlasy a objala mě tak silně, až mě mačkala.

"너무 오래 있지 말고, 응." 하고 어머니는 크게 소리치셨습니다. 아마 사랑 아저씨도 그 소리를 들었을 거야요.

뒷동산에 올라가서는 정거장을 한참 내려다보았으나 기차는 안 지나갔습니다.

나는 풀잎을 쪽쪽 뽑아 보기도 하고 땅에 누운 아저씨의 다리를 꼬집어 보기도 하면서 놀았습니다.

한참 후에 아저씨가 손목을 잡고 내려오는데 유치원 동무들을 만났습니다.

"옥희가 아빠하구 어디 갔다 온다 응." 하고 한 동무가 말하였습니다. 그 아이는 우리 아버지가 돌아가신 줄을 모르는 아이였습니다. 나는 얼굴이 빨개졌습니다. 그때 나는 얼마나 이 아저씨가 정말 우리 아버지였더라면 하고 생각했는지 모릅니다.

나는 정말로 한 번만이라도, "아빠!" 하고 불러 보고 싶었습니다. 그리고 그날 그렇게 아저씨하고 손목을 잡고 골목골목을 지나오는 것이 어찌도 재미가 좋았는지요.

나는 대문까지 와서, "난 아저씨가 우리 아빠래문 좋겠다." 하고 불쑥 말해 버렸습니다.

„Nebud’te tam moc dlouho, ano?“, volala maminka nahlas. Strýček možná její hlas taky uslyšel. Šli jsme nahoru na hůrku a dívali jsme se dolů hodně dlouho, ale do stanice nepřijížděly žádné vlaky. Hrála jsem si tak, že jsem trhala trávu a štípala jsem do noh strýčka, který ležel na zemi. Když jsme později šli dolů z hůrky, držela jsem se strýčka za zápěstí. Po cestě jsme potkali mé spolužáky ze školky.

„Okhůi jde někam s tatínkem!“ , řeklo jedno z dětí. Nevědělo, že můj tatínek už nežije. Obličej se mi zbarvil do červena. Ani nevíte, jak moc jsem si v tu chvíli přála, aby strýček opravdu byl můj tatínek. Alespoň jednou jsem chtěla zavolat: „Tatínku!“

Nevěřili byste, jak zábavné bylo procházet se se strýčkem alejí a držet ho za ruku.

Došla jsem k bráně.

„Strýčku, přála bych si, abys byl můj tatínek.“, zadrmlila jsem.

그랬더니 아저씨는 얼굴이 홍당무처럼 빨개져서 나를 몹시 흔들면서, "그런 소리 하문 못써." 하고 말하는데 그 목소리가 몹시도 떨렸습니다.

나는 아저씨가 몹시 성이 난 것처럼 보여서 아무 말도 못 하고 안으로 뛰어들어갔습니다.

어머니가, "어디까지 갔던?" 하고 나와 안으며 묻는데, 나는 대답도 못 하고 그만 훌쩍훌쩍 울었습니다. 어머니는 놀라서, "옥희야, 왜 그러니? 응?" 하고 자꾸만 물었으나 나는 아무 대답도 못 하고 울기만 했습니다.

이튿날은 일요일인 고로 나는 어머니와 함께 예배당을 가려고 차리고 나서 어머니가 옷을 갈아입는 동안 잠깐 사랑을 나가 보았습니다.

'아저씨가 아직두 성이 났나?' 하고 가만히 방 안을 들여다보았더니 책상에 앉아서 무엇을 쓰고 있던 아저씨가 내다보면서 빙그레 웃었습니다.

그 웃음을 보고 나는 마음을 놓았습니다. 아저씨가 지금은 성이 풀린 것이 확실하니까요.

아저씨는 나를 이리 보고 저리 보고 훑어보더니, "옥희 오늘 어디 가노? 저렇게 곱게 채리구." 하고 물었습니다.

Strýčkův obličej zčervenal jako rak a silně se mnou zatřásl. „Něco takového nemůžeš říkat,“ řekl s chvějícím se hlasem.

Vypadalo to, že strýček začínal být hodně naštvaný. Raději jsem už nic neříkala a vběhla jsem do domu.

„Kam až jste šli?“, zeptala se maminka, když mě objímala. Já se nezmohla na odpověď a začala jsem vzlykat. Maminku to překvapilo. „Copak se děje, Okhūi?“ ptala se mě zase. Já jsem odpovědět nedokázala, jenom jsem plakala.

Další den byla sobota, a tak jsme se s maminkou připravovaly, že půjdeme do kaple. Mezitím, co se maminka převlékala, jsem se na chvíli šla podívat za strýčkem do jeho pokoje. „Zlobí se pořád strýček?“, přemýšlela jsem. Nakoukla jsem opatrně do jeho pokoje. Strýček seděl u stolu a něco psal. Potom zvedl hlavu a usmál se.

Když jsem uviděla, že se usmívá, spadl mi kámen ze srdce. To mě ujistilo, že se už nezlobí.

Strýček si mě prohlédl od hlavy k patě. „Okhūi, kampak to dneska jdeš tak pěkně nastrojená?“, ptal se.

"엄마하고 예배당에 가."

"예배당에?" 하고 나서, 아저씨는 잠시 나를 멍하니 바라다보더니, "어느 예배당에?" 하고 물었습니다.

"요 앞에 예배당에 가지, 뭐."

"응? 요 앞이라니?"

이 때 안에서, "옥희야." 하고 부드럽게 부르는 어머니 목소리가 들렸습니다.

나는 얼른 안으로 뛰어들어오면서 돌아다보니까 아저씨는 또 얼굴이 빨갛게 성이 났겠지요.

내원, 참으로 무슨 일로 요새는 아저씨가 그렇게 성을 잘 내는지 알 수 없었습니다.

예배당에 가서 찬미하고 기도하다가 기도하는 중간에 갑자기 나는 '혹시 아저씨두 예배당에 오지 않았나?' 하는 생각이 나서 눈을 뜨고 고개를 들어 남자석을 바라다보았습니다.

그랬더니 하, 바로 거기에 아저씨가 와 앉아 있겠지요. 그런데 아저씨는 어른이면서도 눈 감고 기도하지 않고 우리 아이들처럼 눈을 번히 뜨고 여기저기 두리번두리번 바라봅니다.

나는 얼른 아저씨를 알아보았는데 아저씨는 나를 못 알아보았는지 내가 빙그레 웃어 보여도 웃지도 않고 멀거니 보고만 있겠지요.

„Jdu s maminkou do kaple.“

„Do kaple?“, otázal se. Díval se na mě chvíli nepřítomným pohledem. „Do které kaple?“

„No do támhleté kaple jdeme.“

„Které? Myslíš tamtu?“

V ten moment jsem uslyšela maminku, jak volá jemným hlasem: „Okhůi.“

Rychle jsem se rozběhla dovnitř. Otočila jsem se ještě a podívala jsem se na strýčka. Měl zase červený obličej a byl zase rozzlobený.

Nemohla jsem přijít na to, co ho poslední dobou tak rozčilovalo.

Šly jsme do kaple, kde jsme vzdaly chválu Bohu a pomodlily jsme se. Při modlitbě mě najednou napadlo: „Nepřišel náhodou do kaple i strýček?“ Otevřela jsem oči, narovnala jsem se a zadívala jsem se na pánská sedadla.

A opravdu, byl tam. Jenomže se nemodlil a na rozdíl od ostatních dospělých měl oči otevřené. Měl je otevřené, tak jako my děti, a rozhlížel se všude okolo.

Já jsem strýčka poznala hned, ale on mě ne. I když jsem se na něj zkusila usmát, on se neusmál zpátky.

그래 나는 손을 흔들었지요. 그러니까 아저씨는 얼른 고개를 숙이고 말더군요.

그때에 어머니가 내가 팔 흔들는 것을 깨닫고 두 손으로 나를 붙들어 끌어당기더군요.

나는 어머니 귀에다 입을 대고, "저기 아저씨두 왔어." 하고 속삭이니까 어머니는 흠칫하면서 내 입을 손으로 막 끌어 잡아다가 옆에 앉히고 고개를 누르더군요.

보니까 어머니도 얼굴이 홍당무처럼 빨개졌더군요.

그날 예배는 아주 썩병이었어요. 웬일인지 예배가 다 끝날 때까지 어머니는 성이 나서 강대만 향하여 앞으로 바라보고 앉았고, 이전 모양으로 가끔 나를 내려다보고 웃는 일이 없었어요. 그리고 아저씨를 보려고 남자석을 바라다보아도 아저씨도 한번도 바라다보아 주지 않고 성이 나서 앉아 있고, 어머니도 나를 보지도 않고 공연히 짹짹 잡아당기지요.

왜 모두들 그리 성이 났는지..... 나는 그만 으아 하고 한 번 울고 싶었어요.

그러나 바로 멀지 않은 곳에 우리 유치원 선생님이 앉아 있는 고로 울고 싶은 것을 아주 억지로 참았습니다.

Vypadalo to, že se dívá někam do dálky, tak jsem mu zamávala. Strýček hnedka sklonil hlavu.

V tu chvíli si maminka všimla, že mávám. Chytila mě oběma rukama a přitáhla si mě zpátky.

Přiložila jsem jí pusku k uchu a pošeptala jsem: „Přišel sem i strýček.“ Jakmile to maminka uslyšela, polekala a rukou mi zakryla pusku. Posadila mě vedle a zatlačila mi hlavu dolů.

Podívala jsem se na ní. Její obličej byl taky červený jako rak.

Ten den bohoslužba nedopadla moc dobře. Maminka byla z nějakého důvodu až do konce bohoslužby rozzlobená. Jenom seděla a dívala se přímo na pulpit. Ani se na mě sem tam nepodívala a neusmála se, tak jak to někdy dělává. Když jsem se rozhlédla po mužských sedadlech, abych se podívala na strýčka, ani jednou se na mě nepodíval a seděl tam rozzlobeně. Maminka se na mě taky nepodívala, ale jenom mě stahovala dolů.

Proč jsou všichni tak rozzlobení.... Chtělo se mi křičet i plakat. Nedaleko od nás ale seděla naše učitelka ze školky, takže jsem se s obtíží přemáhala, abych se nerozplakala.

내가 유치원에 입학한 후 처음 얼마 동안은 유치원에 갈 때나 올 때나 외삼촌이 바래다 주었습니다. 그러나 여러 밤을 자고 난 뒤에는 나 혼자서도 넉넉히 다니게 되었어요. 그러나 언제나 내가 유치원에서 돌아오는 때이면 어머니가 옆대문 (우리 집에는 대문이 사랑대문과 옆대문 둘이 있어서 어머니는 늘 이 옆대문으로만 출입하시는 것이었습니다.) 밖에 기다리고 섰다가 내가 달음질쳐 가면, 안고 집 안으로 들어가곤 하는 것이었습니다.

그런데 하루는 어쩐 일인지 어머니가 대문간에 보이지를 앓겠지요. 어떻게든 화가 나던지요. 물론 머릿속으로는 '아마 외할머니댁에 가셨나 부다.' 하고 생각했지만 하여튼 내가 돌아왔는데 문간에서 기다리지 않고 집을 떠났다는 것이 몹시 나쁘게 생각되더군요.

그래서 속으로 '오늘 엄마를 좀 굶려야겠다.' 하고 생각하고 있는데 옆대문 밖에서, "아이고, 애가 원 벌써 왔나?" 하는 어머니 목소리가 들리더군요.

그 순간 나는 얼른 신을 벗어 들고 안방으로 뛰어 들어가서 벽장문을 열고 그 속에 들어가서 숨어버렸습니다.

Když jsem do školky nastoupila, tak mě do ní ze začátku vodil můj strýc. Po několika dnech jsem to ale zvládla sama. Když jsem se vracela domů, maminka na mě čekala u boční brány. (U našeho domu jsme měli dvě brány: bránu k hostově pokoji a boční bránu. Maminka vždycky chodila tou boční.) Stávala u ní a když mě uviděla, rozběhla se ke mně, objala mě a vešly jsme dovnitř.

Jednoho dne se ale něco stalo a maminka u brány nebyla. Jak já jsem se rozzlobila! Napadlo mě sice, že šla možná k babičce, ale to, že na mě nečekala u brány a ani nebyla doma, mi vadilo.

Proto jsem si usmyslela, že ji dneska trochu pozlobím. Vtom jsem ji uslyšela od boční branky, jak říká: „Božínku, jestlipak to dítě už přišlo?“

Rychle jsem si vyzula boty a vzala je s sebou. Vběhla jsem se do našeho pokoje. Otevřela jsem skříň, do které jsem si vlezla. V ní jsem se schovala.

"옥희야, 옥희 너, 여태 안 왔니?" 하는 어머니 목소리가 바로 뜰에서 나더니, "여태 안 왔군." 하면서 밖으로 나가는 모양이었습니다. 나는 재미가 나서 혼자 흐흐흐흐 웃었습니다. 한참을 있더니 집에서는 온통 야단이 났습니다. 어머니 목소리도 들리고 외할머니 목소리도 들리고 외삼촌 목소리도 들리고.....

"글쎄, 하루종일 집이라곤 안 떠났다가 옥희 유치원 과하구 오문 맥일 과자가 없기에 어머님택에 잠깐 갔다 왔는데 그동안 이런 변이 생긴걸....." 하는 것은 어머니 목소리.

"글쎄, 유치원에서 벌써 이십 분 전에 떠났다는데 원 중간에서....." 하는 것은 외할머니 목소리.

"하여튼 내 나가서 돌아댱겨 보리다. 원 고것이 어텔 갔담?" 하는 것은 외삼촌의 목소리.

이윽고 어머니의 울음소리가 가늘게 들렸습니다. 외할머니는 무어라고 중얼중얼 이야기하는 모양이었습니다.

'이젠 그만하고 나갈까?' 하고도 생각했으나 '지난 주일날 예배당에서 성냈던 양갓음을 해야지' 하는 생각이 나서 나는 그냥 벽장 안에 누워 있었습니다.

„Okhüi! Okhüi, nejsi už doma?“ zazněl maminčin hlas hnedka ze zahrady. „Asi ještě nepřišla.“ Pak to znělo, jako by šla ven. Začala jsem se pro sebe chichotat, jak mě to pobavilo. Po nějaké době začal být dům rušný. Slyšela jsem maminčin, babiččin i strýcův hlas.

„No já byla celý den doma a neodešla jsem z něj. Jenom jsem se na otočku zastavila u tebe, mami, když Okhüi skončila školka a já si uvědomila, že doma nebyly žádné sladkosti. Tehdy se muselo něco stát.“, ozval se maminčin hlas.

„No, ve školce říkali, že už to bude dobrých dvacet minut, co odešla. Myslíš, že mezitím...?“, zněl babiččin hlas.

Na to strýc: „No nic, jdu ven a podívám se po ní. Kam se mohla podít?“

Zanedlouho byl slyšet maminčin tichý pláč. Zdálo se, že babička něco říká.

„Neměla bych už přestat a radši vyjít ven?“, přemýšlela jsem. Pak jsem si ale vybavila, jak byla minulý týden v kapli rozzlobená, tak jsem jí to musela vrátit. Lehla jsem si.

벽장 안은 답답하고 더웠습니다. 그래서 이윽고 부지중에 나는 슬며시 잠이 들고 말았습니다.

얼마 동안이나 잤는지요? 이윽고 잠을 깨어 보니 아까 내가 벽장 안으로 들어왔던 것은 잊어버리고 참 이상스러운 데에 내가 누워 있거든요. 어두컴컴하고 좁고 덥고..... 나는 갑자기 무서운 생각이 나서 영영 울기 시작했지요. 그러자 갑자기 어디 가까운 데서 어머니의 외마디소리가 나더니 벽장문이 벌컥 열리고 어머니가 달려들어서 나를 안아 내렸습니다.

"요 망할것아." 하면서 어머니는 내 엉덩이를 몇 번 때렸습니다. 나는 더욱더 소리를 내서 울었습니다. 그 때 어머니는 나를 끌어안고 어머니도 따라 울었습니다.

"옥희야, 옥희야, 응, 인제 괜찮다. 엄마 여기 있지 않니, 응. 울지 마라, 옥희야. 엄마는 옥희 하나뿐이다. 옥희 하나만 바라구 산다. 난 너 하나뿐이야. 이 세상 다 일이 없다. 옥희만 있으면 바라구 산다. 옥희야 응, 울지 마라 응, 울지 마라." 이렇게 어머니는 나더러 자꾸 울지 말라고 하면서도 어머니는 그치지 않고 그냥 자꾸자꾸 울었습니다.

V šatníku bylo těsno a horko, a tak na mě brzy přišla únava a usnula jsem.

Ani nevím, jak dlouho jsem spala. Probudila jsem se na strašně podivném místě. Ležela jsem tam ve tmě, bylo mi těsno a horko... Najednou mě začaly napadat děsivé věci. Hlasitě jsem se rozplakala. Zapomněla jsem totiž docela, že jsem se do skříně schovala.

V tu chvíli jsem uslyšela maminčin hlas odněkud zblízka. Dveře od šatníku se prudce otevřely. Maminka ke mně přispěchala a vzala mě do náručí.

„Ty zlobidlo!“ řekla maminka a dala mi asi pětkrát na zadek. To mě ještě víc rozplakalo. Objala mě a rozplakala se taky.

„Okhūi, Okhūi... už je to v pořádku. Maminka je tady. Neplakej, Okhūi. Jsi moje všechno, Okhūi. Maminka žije jen pro tebe. Na ničem jiném nezáleží. Jsi důvod, proč žiju. No tak, Okhūi... Neplakej...neplakej“

Maminka mi sice říkala, ať neplakám, ale sama plakala.

"원 고것이 도깨비가 들렸단 말일까, 벽장 속엔 왜 숨는담." 하고 앉아 있고 외삼촌은,

"에, 재수, 메유다." 하면서 밖으로 나갔습니다.

이튿날, 유치원을 파하고 집으로 오게 된 때 나는 갑자기 어제 벽장 속에 숨었다가 어머니를 몹시 울게 했던 생각이 나서 집으로 돌아가기가 어쩐지 부끄러워졌습니다.

'오늘은 어머니를 좀 기쁘게 해드려야 텐데..... 무엇을 갖다 드리면 기뻐할까?' 하고 생각하였습니다.

그러자 문득 유치원 안에 선생님 책상 위에 놓여 있던 꽃병 생각이 났습니다.

그 꽃병에는 나는 이름도 모르나 곱고 빨간 꽃이 꽃히어 있었습니다.

그 꽃은 개나리도 아니고 진달래도 아니었습니다. 그런 꽃은 나도 잘 알고 또 그런 꽃은 벌써 피었다가 저버린 후였습니다.

무슨 서양 꽃이려니 하고 나는 생각하였습니다. 나는 우리 어머니가 꽃을 사랑하는 줄을 잘 압니다. 그래서 그 꽃을 갖다가 드리면 어머니가 몹시 기뻐하려니 하고 생각하였습니다.

„Co tě to popadlo, že ses schovávala ve skříni?“ řekla babička a posadila se.

„To je teda den ...“, řekl strýc a vyšel ven.

Když jsem šla další den ze školky, vzpomněla jsem si najednou na to, jak jsem se včera schovávala ve skříni a jak to maminku hodně rozplakalo. Styděla jsem se jít domů.

„Dneska bych měla mamince zvednout náladu...Co by jí udělalo radost, kdybych jí donesla?“, přemýšlela jsem.

Vtom jsem si vzpomněla na vázu, kterou má paní učitelka ze školky postavenou na stole.

V té váze byly krásné červené květiny. Jenom neznám jejich jméno.

Nebyla to ani zlatice, ani rododendron. Tu květinu jsem znala moc dobře. Věděla jsem taky, že tyhle květiny už vykvetly i uvadly.

Přemýšlela jsem, co za cizí květinu to je. Vím moc dobře, že maminka květiny miluje, tak mě napadlo, že by jí udělalo velkou radost, kdybych jí ji donesla.

그래서 나는 도로 유치원 방 안으로 들어갔습니다. 마침 방 안에는 아무도 없었습니다. 선생님도 잠깐 어디를 가셨는지 보이지 않았습니니다. 그래 나는 그 꽃을 두어 개 얼른 빼들고 달음질쳐 나왔지요.

집에 오니 어머니는 문간에 기다리고 있다가 나를 안고 들어왔습니다.

"그 꽃은 어디서 났니? 펍 곱구나." 하고 어머니가 말씀하셨습니다. 그러나 나는 갑자기 말문이 막혔습니다.

'이걸 엄마 드릴라구 유치원서 가져왔어.' 하고 말하기가 어찌 몹시 부끄러운 생각이 들었습니다. 그래 잠깐 망설이다가, "응, 이 꽃! 저 사랑 아저씨가 엄마 갖다 주라고 줘."하고 불쑥 말했습니다.

그런 거짓말이 어디서 그렇게 튀어나왔는지 나도 모르지요.

꽃을 들고 냄새를 맡고 있던 어머니는 내 말이 끝나기가 무섭게 무엇에 몹시 놀란 사람처럼 화닥닥하였습니다. 그리고는 금시에 어머니 얼굴이 그 꽃보다 더 빨갛게 되었습니다.

Vrátila jsem se tedy zpátky k učebně. Nikdo tam nebyl, ani učitelka ne. Asi někam na chvíli odešla. Pár květů jsem vzala a vyběhla jsem s nimi ven.

Maminka na mě čekala před branou. Když jsem přišla domů, objala mě a šly jsme dovnitř.

„Odkud máš tu květinu? Je moc krásná.“, řekla maminka. Já jsem ale najednou nevěděla jsem, co říct.

Styděla jsem se říct, že jsem ji vzala ve školce. Po chvílce váhání jsem ze sebe vysoukala: „No, tahle květina... Strýček řekl, abych ti ji dala.“

Sama jsem nevěděla, jak jsem na tu lež přišla.

Maminka květinu držela a čichala si k ní. To, co jsem ale řekla, ji asi hodně překvapilo a potom jí zčervenal obličej. Byl ještě červenější než ty květiny.

그 꽃을 든 어머니 손가락이 파르르 떠는 것을 나는 보았습니다. 어머니는 무슨 무서운 것을 생각하는 듯이 방 안을 휘 한 번 둘러보시더니, "옥희야, 그런 것 받아 오문 안 돼." 하고 말하는 목소리는 몹시 떨렸습니다.

나는 꽃을 그렇게도 좋아하는 어머니가 이 꽃을 받고 것처럼 성을 낼 줄은 참으로 뜻밖이었습니다. 어머니가 그렇게도 성을 내는 것을 보니까 그 꽃을 내가 가져왔다고 그러지 않고 아저씨가 주더라고 거짓말을 한 것이 참 잘 되었다고 나는 속으로 생각했습니다.

어머니가 성을 내는 까닭을 나는 모르지만 하여튼 성을 낼 바에는 내게 내는 것보다 아저씨에게 내는 것이 내게는 나왔기 때문입니다. 한참 있더니 어머니는 나를 방 안으로 데리고 들어와서, "옥희야, 너 이 꽃 이야기 아무 보구도 하지 말아라, 응." 하고 타일러 주었습니다.

"응." 하고 대답하면서 고개를 여러 번 까딱까딱했습니다.

어머니가 그 꽃을 곧 내버릴 줄로 나는 생각했습니다마는 내버리지 않고 꽃병에 꽂아서 풍금 위에 놓아 두었습니다.

Všimla jsem si, že prsty, kterými květinu držela, se třásly. Maminka se rozhlédla po místnosti, jako by ji napadlo něco děsivého. „Okhůi, takovou věc nemůžu přijmout (Takovou věc jsi neměla brát).“, řekla třesoucím se hlasem.

Nečekala jsem, že se maminka takhle rozzlobí, když je dostane. Vždyť má květiny tak ráda! Když jsem viděla, jak to maminku rozzlobilo, tak jsem si pomyslela, že jsem udělala dobře, když jsem jí zalhala o tom, že mi ty květiny dal strýček z pokoje pro hosty a ne, že jsem je vzala já.

Nevím sice, proč se maminka tak rozzlobila, ale dokud se zlobila na strýčka, a ne na mě, byla jsem ráda. Po nějaké chvíli mě vzala do pokoje a řekla mi: „Okhůi, nikomu o těch květinách neříkej, ano?“

„Ano.“, odpověděla jsem a kývla jsem několikrát hlavou.

Myslela jsem si, že maminky ty květiny brzy vyhodí. Ona je ale místo toho dala do vázy a tu postavila na varhany.

아마 펙 여러 밤 자도록 그 꽃은 거기 놓여 있어서 마지막에는 시들었습니다. 꽃이 다 시들자 어머니는 가위로 그 대는 잘라 내버리고 꽃만은 찬송가 갈피에 곱게 끼워 두었습니다. 내가 어머니께 꽃을 갖다 주던 날 밤에 나는 또 사랑에 놀러 나가서 아저씨 무릎에 앉아서 그림책을 보고 있었습니다. 갑자기 아저씨 몸이 흠칫하였습니다.

그리고는 귀를 기울입니다. 나도 귀를 기울였습니다. 풍금 소리! 그 풍금 소리는 분명 안방에서 흘러나오는 것이었습니다.

"엄마가 풍금을 타나 부다."하고 나는 벌떡 일어나서 안으로 뛰어들어갔습니다. 안방에는 불을 켜지 않았습다.

그러나 그때는 음력으로 보름께나 되어서 달이 낮같이 밝은데 은빛 같은 흰 달빛이 방 안 절반 가득히 차 있었습니다. 나는 그 흰웃을 입은 어머니가 풍금 앞에 앉아서 고요히 풍금을 타는 것을 보았습니다.

나는 나이 지금 여섯 살밖에 안 되었지만 하여튼 어머니가 풍금을 타시는 것을 보는 것은 오늘이 처음이었습니다.

Kytice tam byla možná několik nocí, až nakonec seschly. Maminka ji potom ustříhla nůžkami stonky a vložila květy do své modlitební knihy.

Večer, ten den, kdy jsem mamince dala květiny, jsem si zase šla hrát do strýčkova pokoje. Seděla jsem mu na klíně a prohlíželi jsme si spolu obrázkovou knížku. Zničehonic sebou strýček škubl a nastražil uši.

Já pak taky nastražila uši. Zvuk varhan! Ten zvuk vycházel určitě z varhan v našem pokoji.

„Maminka musí hrát na varhany.“, vyskočila jsem a rozběhla se do jejího pokoje. V místnosti se nesvítilo. Byl tehdy úplněk a měsíc svítil jasně jako by byl den. Místnost byla zalita stříbrným měsíčním svitem. Maminka, celá v bílém, seděla u varhan a poklidně na ně hrála.

Bylo mi jenom šest, ale ten den to bylo poprvé, co jsem maminku viděla na varhany hrát.

어머니는 우리 유치원 선생님보다도 풍금을 더 잘 타시는 것이었습니다.

나는 어머니 곁으로 갔습시다마는 어머니는 내가 곁에 온 것도 깨닫지 못하는지 그냥 까딱 아니하고 앉아서 풍금을 탔습니다. 조금 있더니 어머니는 풍금 곡조에 맞추어서 노래를 부르기 시작하였습니다. 어머니의 목소리가 그렇게도 아름다운 것도 나는 이때까지 모르고 있었습니다. 어머니는 참으로 우리 유치원 선생님보다도 목소리가 훨씬 더 곱고 또 노래도 훨씬 더 잘 부르시는 것이었습니다. 나는 가만히 서서 어머니 노래를 들었습니다.

그 노래는 마치도 은실을 타고 별나라에서 내려오는 노래처럼 아름다웠습니다. 그러나 얼마 오래지 않아 목소리는 약간 떨리기 시작하였습니다.

가늘게 떨리는 노랫소리, 그에 따라 풍금의 가는 소리도 바르르 떠는 듯했습니다. 노랫소리는 차차 가늘어지더니 마지막에는 사르르 없어져 버렸습니다. 풍금 소리도 사르르 없어졌습니다. 어머니는 고요히 일어나시더니 옆에 쏘는 내 머리를 쓰다듬었습니다. 그 다음 순간 어머니는 나를 안고 마루로 나오셨습니다.

Maminka na varhany hrála lépe než naše učitelka ze školky.

Stoupla jsem si vedle ní. Asi si ani neuvědomila, že vedle ní stojím. Jenom tam seděla a hrála.

Po chvílce začala maminka zpívat. Do té doby jsem nevěděla, že mamčin hlas je tak krásný.

Maminka měla opravdu o hodně hezčí hlas než naše paní učitelka. A taky mnohem lépe zpívala. Potichu jsem stála a poslouchala mamčinu písničku.

Ta písnička byla krásná! Připomínala mi stříbrnou přízi snášejíci se dolů ze země hvězd. Netrvalo to ale dlouho, a hlas se jí začal trochu chvět.

Tak jako její hlas se začal chvět i zvuk varhan. Melodie písničky slábla a slábla, až nakonec zmizela úplně.

Varhany taky přestaly znít. Maminka klidně vstala a jak jsem tam vedle stála, pohladila mě po vlasech. V další moment mě maminka vzala do náručí a vyšly jsme verandu.

어머니는 아무 말씀도 없이 그냥 꺾꺾 꺾꺾 끼안는 것이었습니다. 달빛을 함빡 받는 내 어머니 얼굴은 몹시도 새하얗다고 생각되었습니다. 우리 어머니는 참으로 천사 같다고 생각하였습니다. 우리 어머니의 새하얀 두 뺨 위로는 설 새 없이 두 줄기 눈물이 줄줄 흘러내리고 있는 것을 나는 보았습니다. 그것을 보니 나도 갑자기 울고 싶어졌습니다.

"어머니, 왜 울어?" 하고 나도 훌쩍거리면서 물었습니다.

"옥희야." "응." 한참 동안 어머니는 아무 말씀도 없었습니다. 그러나 한참 후에, "옥희야, 너 하나문 그뿐이다."

"엄마." 어머니는 다시 대답이 없으셨습니다.

하루는 밤에 아저씨 방에서 놀다가 졸려서 안방으로 들어오려고 일어서니까 아저씨가 하얀 봉투를 서랍에서 꺼내어 내게 주었습니다.

"옥희, 이거 갖다가 엄마 드리고 지나간 달 밥값이라구, 응." 나는 그 봉투를 갖다가 어머니에게 드렸습니다.

Maminka mě pevně objala. Mlčela. Napadlo mě, že byl mamčin obličej ve svitu měsíce celý bílý a taky jsem si pomyslela, že maminka vypadá jako opravdový anděl.

Všimla jsem si, jak se mamince po jejích bílých tvářích kutálí (tečou) bez přestání slzy. Jak jsem to uviděla, chtělo se mi taky plakat.

„Maminko, proč pláčeš?“, popotahovala jsem.

„Okhūi.“ Dlouhou chvíli mlčela a pak konečně řekla: „Okhūi, potřebuju jenom tebe.“

„Maminko...“ Maminka zase nic neodpověděla.

Dalšího večera jsem si šla hrát ke strýčkovi do pokoje a zrovna když jsem se zvedla, že půjdu zpátky do našeho pokoje, protože jsem byla ospalá, vytáhl strýček ze své přihrádky bílou obálku a dal mi ji.

„Okhūi, vezmi tohle a předej to mamince. Jsou to peníze za jídlo za minulý měsíc, ano?“ Obálku jsem vzala a odnesla ji mamince.

어머니는 그 봉투를 받아들자 갑자기 얼굴이 파랗게 질렸습니다. 그 전날 달밤에 마루에 앉았을 때보다 더 새하얗다고 생각되었습니다. 어머니는 그 봉투를 들고 어쩔 줄을 모르는 듯이 초조한 빛이 나타났습니다.

나는, "그거 지나간 달 밥값이래." 하고 말을 하니 어머니는 갑자기 잠자다 깨나는 사람처럼 "응?" 하고 놀라더니 또 금시에 백지장같이 새하얗던 얼굴이 빨갛게 물들었습니다. 봉투 속으로 들어갔던 어머니의 파들파들 떨리는 손가락이 지전을 몇 장 끌고 나왔습니다. 어머니는 입술에 약간 웃음을 띠면서 후하고 한숨을 내쉬었습니다. 그러나 그것도 잠깐, 다시 어머니는 무엇에 놀랐는지 흠칫하더니 금시에 얼굴이 새하얘지고 입술이 바르르 떨렸습니다.

어머니의 손을 바라다보니 거기에는 몇 장 외에 네모로 접은 하얀 종이가 한 장 접혀 있는 것이었습니다.

어머니는 한참을 망설이는 모양이었습니다. 그러더니 무슨 결심을 한 듯이 입술을 악물고 그 종이를 차근차근 펴들고 그 안에 쓰인 글을 읽었습니다.

Jakmile si maminka tu obálku vzala, obličej jí celý zesinal. Pomyslela jsem si, že je ještě bělejší, než když jsme spolu minulou noc seděly na verandě.

„To jsou peníze za jídlo za minulý měsíc.“, řekla jsem. „Prosím?“ Maminku to překvapilo, jako kdyby se zrovna probudila. Potom se její obličej, doteď bílý jako křída, zbarvil do červena. Maminka třesoucími se prsty zašátrala v obálce a vytáhla několik bankovek.

Její rty se vytvarovaly do lehkého úsměvu a pak si povzdechla. Pak to ale zase vypadalo, že maminku něco překvapilo. Obličej jí zbělal a rty se jí začaly třást.

Podívala jsem se mamince na ruce a mezi penězi jsem zahlédla bílý papírek poskládaný do čtverečku.

Vypadalo to, že se maminka dlouho zdráhala. Pak ale, jako by se o něčem rozhodla, semkla rty, opatrně zvedla papírek a četla, co v něm bylo napsáno.

나는 그 안에 무슨 글이 써어 있는지 알 도리가 없었으나 어머니는 그 글을 읽으면서 금시에 얼굴이 파랗다 발갛다 하고 그 종이를 든 손은 이제는 바들바들이 아니라 와들와들 떨리어서 그 종이가 부서부서 소리를 내게 되었습니다.

한참 후에 어머니는 그 종이를 아까 모양으로 네모지게 접어서 돈과 함께 봉투에 도로 넣어 반질고리에 던졌습니다. 그리고는 정신나간 사람처럼 멀거리 앉아서 전등만 치어다보는데 어머니 가슴이 불룩불룩합니다.

나는 어머니가 혹시 병이나 나지 않았나 하고 염려가 되어서 얼른 가서 무릎에 안기면서, "엄마 잘까?" 하고 말했습니다.

엄마는 내 뺨에 입을 맞추어 주었습니다. 그런데 어머니의 입술이 어찌면 그리도 뜨거운지요. 마치 불에 달군 돌이 불에 와 닿는 것 같았습니다.

한참을 자고 나서 잠이 채 깨지는 않았으나 어렴풋한 정신으로 옆을 쓸어 보니 어머니가 없었습니다. 가끔 가다가 나는 그런 버릇이 있어요. 어렴풋한 정신으로 옆을 쓸면 어머니의 보드라운 살이 만져지지요. 그러면 다시 나는 잠이 들어 버리곤 하는 것이었습니다.

Nemohla jsem vědět, co se tam píše, ale jak to maminka četla, její obličej zesinal, pak zase zčervenal. Ruka, ve které papír držela, se netřásla jen malinko, ale tak moc, až začal papír šustit, jak jej mačkala.

Po chvíli maminka papír poskládala do čtverečku, dala ho zpět do obálky s penězi a tu vhodila do krabičky na šití.

Potom se jako bez duše posadila a jen zírala do světla. Srdce jí silně tlouklo.

Dostala jsem strach, že je maminka nějaká nemocná, a tak jsem za ní přispěchala a objala ji za kolena. „Maminko, půjdeme spát?“ řekla jsem.

Maminka mě políbila na tvář, ale její rty byly tak horké, jako by se mé tváře dotkl rozpálený kámen.

Usnuly jsme. Já jsem se pak někdy později probrala. Rozespálá jsem natáhla vedle sebe ruku, ale maminka tam nebyla. Někdy to tak dělám. Když rozespálá natáhnu ruku, dotknu se maminčiny jemné kůže. Potom můžu zase usnout.

어머니가 자리에 없다는 것을 알게 되자 나는 갑자기 무서워졌습니다. 그래서 잠은 다 달아나고 눈을 번쩍 뜨고 고개를 돌려 살펴보았습니다. 방 안에는 불은 안 켜졌지만 어슴푸레하게 밝습니다.

뜰로 하나 가득한 달빛이 방 안에까지 희미한 밝음을 던져 주는 것이었습니다. 윗목을 보니 우리 아버지의 옷을 넣어 두고 가끔 어머니가 꺼내서 쓸어 보시는 그 장롱문이 열려 있고, 그 아래 방바닥에는 흰옷이 한 무더기 널려 있습니다.

그리고 그 옆에는 장롱을 반쯤 기대고 자리옷만 입은 어머니가 주춤하고 앉아서 고개를 위로 쳐들고 눈은 감고 무엇이라고 입술로 소곤소곤 외고 있는 것이 보였습니다.

아마 기도를 하나 보다 하고 나는 생각했습니다. 나는 자리에서 일어나 기어가서 어머니의 무릎을 빼개고 기어 들어갔습니다.

"엄마, 무얼 해?" 어머니는 소곤거리기를 그치고 눈을 떠서 나를 한참이나 물끄러미 들여다보십니다.

Zjistila jsem, že maminka neleží vedle mě, a to mě vystrašilo. Otevřela jsem oči a rozhlédla se po pokoji. Světlo sice nesvítilo, ale úplná tma nebyla. Ze dvorku totiž dopadal do místnosti svit měsíce a přinášel do ní slabé světlo.

Vzadu v pokoji byla truhla s tatínkovým oblečením. Někdy ho maminka vyndala a držela jej v rukou. Teď byla truhla otevřená a pod ní ležela na podlaze hromada bílého oblečení.

Uviděla jsem, jak hned vedle sedí maminka oblečená jen do noční košile a o truhlu je opřená. Podepírala si hlavu a oči měla zavřené. Vypadalo to, že si něco šeptá.

Napadlo mě, že se modlí. Vstala jsem z postele a vlezla jsem mamince do klína.

„Maminko, co to děláš?“ Maminka přestala šeptat, otevřela oči a dlouze se na mě zadívala.

"옥희야."

"응?"

"가서 자자."

"엄마두 같이 자."

"응, 그래 엄마도 같이 자."

그 목소리가 어째 싸늘하다고 내게
생각되었습니다.

어머니는 돌아가신 아버지의 옷들을 한
가지씩 들고는 가만히 손바닥으로 쓸어
보고는 장롱 안에 넣었습니다. 하나씩
하나씩 쓸어 보고는 장롱에 넣곤 하여 그
옷을 다 넣은 때 장롱문을 닫고 쇠를
채우고 그리고 나서 나를 안고 자리로
돌아왔습니다.

"엄마, 우리 기도하고 자?" 하고 나는
물었습니다. 어머니는 나를 밤마다 재워
줄 때마다 반드시 기도를 하는
것이었습니다. 내가 할 줄 아는 기도는
주기도문뿐이었습니다. 그 뜻은 하나도
모르지만 어머니를 따라서 자꾸자꾸 해
보아서 지금은 나도 주기도문을 잘
외웁니다.

그런데 웬일인지 어젯밤 잘 때에는
어머니가 기도할 것을 잊어버리고 그냥
 잤던 것이 지금 생각이 났기 때문에 나는
그렇게 물었던 것입니다.

„Okhůi.“

„Ano?“

„Běž spát.“

„Pojď spát taky, maminko.“

„Dobře, máma jde spát taky.“

Z nějakého důvodu se mi zdálo, že její hlas
zněl chladně.

Maminka vzala každý kus tatínkova
oblečení, něžně po něm přejela dlaní a
položila ho do šatníku (truhly). Do šatníku
(truhly) ho dávala jedno po druhém a pak
zavřela dveře šatní skříně (její víko) a
zamkla ji. Potom se se mnou v náručí vrátila
do postele.

„Maminko, nepomodlíme se ještě, než
půjdeme spát?“, zeptala jsem se. Maminka
se modlila každý večer, když mě ukládala
ke spánku. Jediná modlitba, kterou jsem já
znala, byla modlitba Páně. Nevěděla jsem
sice, co znamená, ale opakovala jsem ji po
mamince pořád dokola. Proto ji mám teď
naučenou nazpaměť.

Maminka se minulou noc před spaním
zapomněla z nějakého důvodu pomodlit a
šla jenom spát.

어젯밤 자리에 들 때, 내가, "기도할까?" 하고 말하고 싶었으나 어머니가 너무도 슬픈 빛을 띠고 있는 고로 고만 나도 가만히 아무 소리 없이 잠이 들고 말았던 것입니다.

"응, 기도하자." 하고 어머니가 고요히 대답했습니다.

"엄마가 기도해." 하고 나는 갑자기 어머니의 기도하는 보드라운 음성이 듣고 싶어져서 말했습니다.

"하늘에 계신 우리 아버지시여." 어머니는 고요히 기도를 시작하였습니다.

"이름을 거룩하게 하옵시며 나라에 임하옵시며 뜻이 하늘에서 이루어진 것처럼 땅에서도 이루어지이다. 오늘날 우리에게 일용할 양식을 주옵시고 우리가 우리에게 죄 지은 자를 용서하여 준 것처럼 우리 죄를 사하여 주옵시고, 우리를 시험에 들지 않게 하옵시고..... 우리를 시험에 들지 않게 하옵시고..... 시험에 들지 않게..... 시험에 들지 않게....." 이렇게 어머니는 자꾸 되풀이하셨습니다. 나도 지금은 막히지 않고 줄줄 외는 주기도문을 글썩 어머니가 막히다니 참으로 우스운 일이었습니다.

Chtěla jsem jí to připomenout, ale protože vypadala strašně smutná, raději jsem přestala. Zůstala jsem potichu, a pak jsem začala usínat.

„Ano, pomodleme se.“, odpověděla maminka klidně.

„Maminko, řekni tu modlitbu nahlas, prosím.“ Najednou jsem moc chtěla slyšet maminčin jemný hlas při modlitbě.

„Otče náš, jenž jsi na nebesích.“, začala maminka klidným hlasem.

Posvět' se jméno tvé, přijď království tvé. Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení...Neuved' nás v pokušení...Neuved' nás v pokušení...“ opakovala maminka takhle dokola a dokola.

Bylo hodně srandovní, že se maminka takhle zasekla, když i já modlitbu Páně umím nazpaměť bez zadržávání.

"시험에 들지 말게, 시험에 들지 말게....." 하고 자꾸만 되풀이하는 것을 나는 참다 못 해서, "엄마, 내 마저 하께." 하고, "다만 악에서 구하옵소서. 대개 나라와 권세와 영광이 아버지께 영원히 있사옵나이다." 하고 내가 끝을 마쳤습니다. 어머니는 한참이나 가만 있다가 오랜 후에야 겨우, "아멘." 하고 속삭이었습니다.

요새 와서 어머니의 하는 일이란 참으로 알 수가 없는 노릇입니다. 어떤 때는 어머니도 꽤 유쾌하셨습니다. 밤에 때로는 풍금을 타고 또 때로는 찬송가도 부르고 그러실 때에는 나도 너무도 좋아서 가만히 어머니 옆에 앉아서 듣습니다. 그러나 가끔가끔 그 독창은 소리 없는 울음으로 끝을 맺는 때가 많은데 그런 때면 나도 따라서 울었습니다. 그러면 어머니는 나를 안고 내 얼굴에 돌아가면서 무수히 입을 맞추어 주면서, "엄마는 옥희 하나뿐이야, 응, 그렇지....." 하시면서 언제까지나 언제까지나 우시는 것이었습니다.

어떤 일요일날, 그렇지요, 그것은 유치원 방학하고 난 그 이튿날이었습니다. 그날 어머니는 갑자기 머리가 아프시다고 예배당에를 그만두었습니다.

„Neued’ nás v pokušení, neuved’ nás v pokušení...“, opakovala jenom. Ztratila jsem trpělivost a řekla jsem: „Mami, já budu pokračovat.“

„Ale zbav nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky.“, dokončila jsem modlitbu. Maminka po dlouhé odmlce zašeptala krátce: „Amen.“

V poslední době bylo těžké, říct, co maminka dělá. Někdy byla celkem veselá. Večer pak hrávala na varhany a někdy zpívala žalmy. To se mi moc líbilo, tak jsem si vedle ní tiše sedla a poslouchala.

Často ale její zpěv skončil tichým pláčem, a to jsem se pak taky rozplakala. Pak mě maminka objala a dala mi pusku – ani nevím kolik. „Okhůi, jsi moje všechno. Ano, to jsi...“, a pořád plakala a plakala.

Jednu sobotu – to byl den po tom, co jsme měli ve školce prázdniny – rozbolela maminku najednou hlava, a tak nešla do kaple.

사랑에서는 아저씨도 어디 나가고, 외삼촌도 나가고 집에는 어머니와 나와 단둘이 있었는데 머리가 아프다고 누워 계시던 어머니가 갑자기 나를 부르시더니, "옥희야, 너 아빠가 보고 싶니?" 하고 물으십니다.

"응, 우리두 아빠 하나 있으문." 나는 혀를 까붙고 어리광을 좀 부려 가면서 대답을 했습니다. 한참 동안 어머니는 아무 말씀도 아니 하시고 천장만 바라다보시더니, „옥희야, 옥희 아버지는 옥희가 세상에 나오기도 전에 돌아가셨단다. „옥희야, 옥희 아버지는 옥희가 세상에 나오기도 전에 돌아가셨단다. 옥희두 아빠가 없는 건 아니지. 그저 일찍 돌아가셨지. 옥희가 이제 아버지를 새로 또 가지면 세상이 옥을 한단다. 옥희는 아직 철이 없어서 모르지만 세상이 옥을 한단다. 사람들이 옥을 해. 옥희 어머니는 화냥년이다, 이러구 세상이 옥을 해. 옥희 아버지는 죽었는데 옥희는 아버지가 또 하나 생겼대, 참 망측두 하지, 이러구 세상이 옥을 한단다. 그리 되문 옥희는 언제나 손가락질 받구. 옥희는 커두 시집두 훌륭한 데 못 가구.

Strýček – náš host – byl někde pryč a můj strýc byl taky někde pryč. V domě jsme zůstaly jen já a maminka. Maminka kvůli bolesti hlavy ležela. Najednou na mě zavolala: „Okhůi, stýská se ti po tatínkovi?“

„Ano, taky bych chtěla mít tatínka.“, řekla jsem s dětinsky zarputilým výrazem. Dlouho dobu maminka nepromluvila a jenom zírala na strop.

„Okhůi, tvůj tatínek odešel ještě, než jsi přišla na tento svět. Není to tak, že bys tatínka neměla. On jenom odešel dřív. Kdybys měla teď nového tatínka, všichni by na tebe byli zlí. Jsi ještě mladá, tak to nevíš, Okhůi, ale celý svět by ti nadával. Okhůiina matka je povětrnice – takhle by lidé pomlouvali. Okhůiin tatínek zemřel, ale ona má tatínka nového. Jaká nehoráznost – tak by celý svět nadával. Pořád by si na tebe ukazovali, Okhůi. A až bys vyrostla, nemohla by ses dobře provdat.

옥희가 공부를 해서 훌륭하게 돼두, 에
그까짓 화냥년의 딸, 이러구 남들이 옥을
한단다." 이렇게 어머니는 혼잣말하시듯
드문드문 말씀하셨습니다. 그리고는
한참 있더니, "옥희야." 하고 또
부르십니다.

"응?"

"옥희는 언제나 내 곁을 안 떠나지.
옥희는 언제나 언제나 엄마하구 같이
살지. 옥희는 엄마가 늙어서 꼬부랑
할미가 되어도 그래두 옥희는 엄마하구
같이 살지. 옥희가 유치원 졸업하구 또
소학교 졸업하구, 또 중학교 졸업하구,
또 대학교 졸업하구, 옥희가 조선서 제일
훌륭한 사람이 돼두 그래두 옥희는
엄마하구 같이 살지. 응! 옥희는 엄마를
얼만큼 사랑하나?"

"이만큼." 하고 나는 두 팔을 짝 벌리어
보였습니다.

"응? 얼만큼? 응! 그만큼! 언제나 언제나,
옥희는 엄마만 사랑하지. 그리구 공부두
잘하구, 그리구 훌륭한 사람이
되구....."

나는 어머니의 목소리가 떨리는 것으로
보아 어머니가 또 울까봐 겁이 나서,
"엄마, 이만큼 이만큼." 하면서 두 팔을
 짝짝 벌리었습니다. 어머니는 울지
않으셨습니다.

I kdybys studovala a dostala se na dobré
místo, pořád bys byla dcera povětrnice – to
by ostatní říkali.“, říkala maminka, jako by
mluvila pro sebe. A po delší odmlce
pokračovala: „Okhüi.“

„Ano?“

„Okhüi, nikdy mě neopouštěj. Žij se mnou
napořád, Okhüi, napořád. I když budu stará,
zkřivená a bude ze mě babička, i tak se
mnou zůstaň. I když vychoďš školku,
základní školu, střední školu i vysokou
školu a staneš se nejlepším člověkem v
Čosönu – žijme spolu, ano? Jak moc miluješ
svoji maminku, Okhüi?“

„Táákhle.“, roztáhla jsem ruce.

„Jak moc? Takhle moc! Budeš vždycky
milovat jenom svoji maminku, Okhüi, vid'
že ano? A budeš dobře studovat a bude
z tebe skvělý člověk.“

Bála jsem se, že se maminka znovu rozplače,
když jsem slyšela, jak se jí třese hlas.
„Maminko, takhle, takhle!“, roztáhla jsem
ruce ještě víc, jak jen to šlo. Maminka
neplakala.

"응, 그래, 옥희, 엄마는 옥희 하나뿐이야. 세상 다른 건 다 소용없어. 우리 옥희 하나뿐 그만이야. 그렇지, 옥희야."

"응!"

어머니는 나를 당기어서 꼭 껴안고 가슴이 막혀 들어올 때까지 자꾸만 껴안아 주었습니다.

그날 밤 저녁밥 먹고 나니까 어머니는 나를 불러 앉히고 머리를 새로 빗겨 주었습니다. 땀기를 새 땀기를 드려 주고 바지, 저고리, 치마, 모두 새것을 꺼내 입혀 주었습니다.

"엄마, 어디 가?" 하고 물으니까, "아니." 하고 웃음을 띠면서 대답합니다. 그러더니 새로 다린 하얀 손수건을 내리어 내 손에 쥐어 주면서, "이 손수건, 저 사랑 아저씨 손수건인데, 이것 아저씨 갖다 드리구 와 응. 오래 있지 말구 손수건만 갖다 드리구 이내 와, 응." 하고 말씀하셨습니다.

손수건을 들고 사랑으로 나가면서 나는 접어진 손수건 속에 무슨 발각발각하는 종이가 들어 있는 것처럼 생각되었습니다마는 그것을 펴보지 않고 그냥 갖다가 아저씨에게 주었습니다.

„Ano, ano. Okhüi, jsi moje všechno. Nic jiného na světě nepotřebuju... jenom tebe. Že je to tak, Okhüi.“

„Ano!“

Maminka si mě přitáhla a pevně mě objala. Objímala mě, až jsem nemohla dýchat.

Po večěři toho dne mě maminka zavolala, abych se posadila. Znovu mi učesala vlasy. Dala mi novou stuhu, kalhoty, kabátek a sukni. Oblékla mě do všech nových věcí.

„Kam jdeme, maminko?“, zeptala jsem se. „Nikam.“, odpověděla s úsměvem. Potom vytáhla čerstvě vyžehlený bílý kapesníček a dala mi ho do rukou. „Ten kapesníček patří našemu hostovi. Dones mu to, ano? Nezůstávej dlouho, jen mu to dones a vrať se hned zpátky, ano?“; řekla.

Jak jsem cestou do strýčkova pokoje držela ten kapesníček, přišlo mi, jako by v něm byl složený papírek. Neotevřela jsem ho a jen jsem ho strýčkovi předala.

아저씨는 방에 누워 있다가 벌떡 일어나서 손수건을 받는데 웬일인지 아저씨는 이전처럼 나보고 빙그레 웃지도 않고 얼굴이 몹시 파래졌습니다. 그리고는, 입술을 질근질근 깨물면서 말한 마디 아니하고 그 수건을 받더군요. 나는 어째 이상한 기분이 들어서 아저씨 방에 들어가 앉지도 못하고 그냥 되돌아서 안방으로 도로 왔지요. 어머니는 풍금 앞에 앉아서 무엇을 그리 생각하는지 가만히 있더군요. 나는 풍금 옆으로 가서 가만히 그 옆에 앉아 있었습니다. 이윽고 어머니는 조용조용히 풍금을 타십니다. 무슨 곡조인지는 몰라도 어째 구슬프고 고즈넉한 곡조야요. 밤이 늦도록 어머니는 풍금을 타셨습니다. 그 구슬프고 고즈넉한 곡조를 계속하고 또 계속하면서.

여러 밤을 자고 난 어떤 날 오후에 나는 오래간만에 아저씨 방엘 나가 보았더니 아저씨가 짐을 싸느라고 분주하겠지요. 내가 아저씨에게 손수건을 갖다 드린 다음부터는 웬일인지 아저씨가 나를 보아도 언제나 펍 슬픈 사람, 무슨 근심이 있는 사람처럼 아무 말도 없이 나를 물끄러미 바라다만 보고 있는 고로 나도 그리 자주 놀러 나오지 않았던 것입니다.

Strýček ležel v pokoji. Hned se ale posadil, aby si kapesníček převzal. Jenomže se na mě neusmál jako dřív. Strašně zesinal, začal si kousat ret a beze slova si kapesníček vzal.

Ani nevím proč, ale měla jsem divný pocit. Nemohla jsem proto ani vejít dovnitř. Raději jsem se vrátila do našeho pokoje. Maminka seděla u varhan bez hnutí. Asi o něčem přemýšlela.

Přišla jsem k varhanám a potichu jsem si přisedla. Brzy potom začala maminka na varhany hrát tak jemně, jak jen to šlo. Nevím sice, co to bylo za melodii, ale byla taková smutná a tesknivá.

Maminka hrála na varhany až pozdě do noci. Pořád a pořád hrála tu smutnou a tesknivou melodii.

Utekla spousta dní a pak jsem se jednoho odpoledne šla po dlouhé době podívat za strýčkem. Byl zaneprázdňený balením svých věcí. Od chvíle, co jsem mu předala ten kapesníček, se na mě strýček díval se smutným výrazem, jako by měl spousta starostí. Nemluvil. Proto jsem si k němu pak nechodila tak často hrát.

그랬었는데 이렇게 갑자기 짐 꾸리는 것을 보고 나는 놀랐습니다.

"아저씨, 어데 가우?"

"응, 멀리루 간다."

"언제?"

"오늘."

"기차 타구?"

"응, 기차 타구."

"갔다가 언제 또 오우?"

아저씨는 아무 대답도 없이 서랍에서 이쁜 인형을 하나 꺼내서 내게 주었습니다.

"옥희, 이것 가져, 응. 옥희는 아저씨 가구 나문 아저씨 이내 잊어버리구 말겠지!"

나는 갑자기 슬퍼졌습니다. 그래서 "아니." 하고 얼른 대답하고 인형을 안고 안으로 들어왔습니다.

"엄마, 이것 봐. 아저씨가 이것 나 줬다우. 아저씨가 오늘 기차 타구 먼 데루 간대." 하고 내가 말했으나 어머니는 대답이 없으십니다.

"엄마, 아저씨 왜 가우?"

"학교 방학했으니깐 가지."

"어디루 가우?"

Byla jsem překvapená, že se tak najednou balí.

„Strýčku, kam to jdeš?“

„Jdu daleko.“

„Kdy?“

„Dneska.“

„Jedeš vlakem?“

„Ano, jedu vlakem.“

„A kdy se zase vrátíš?“

Strýček namísto odpovědi vytáhl z přihrádky krásnou panenku a dal mi ji.

„Okhüi, tohle si nechej, ano? Až strýček odejde, brzy na něj zapomeneš, že?“

Najednou jsem zesmutněla, a tak jsem rychle odpověděla: „Ne.“ Vzala jsem si panenku do náručí a vrátila se do našeho pokoje.

„Maminko, podívej se na tohle. To jsem dostala od strýčka. Strýček dneska jede vlakem někam daleko.“, řekla jsem. Maminka neodpověděla.

„Maminko, proč strýček odjíždí?“

„Odjíždí, protože má jeho škola prázdniny.“

„Kam jede?“

"아저씨 집으루 가지 어디루 가."

"갔다가 또 오우?"

어머니는 대답이 없으십니다.

"난 아저씨 가는 거 나쁘다." 하고 입을 쭉긋했으나 어머니는 그 말에 대답 않고, "옥희야, 벽장에 가서 달걀 몇 알 남았나 보아라."하고 말씀하셨습니다. 나는 짱충짱충 방 안으로 들어갔습니다. 달걀은 여섯 알이 있었습니다. "여스 알." 하고 나는 소리쳤습니다.

"응, 다 가지고 이리 나오너라." 어머니는 그 달걀 여섯 알을 다 삶았습니다. 그 삶은 달걀 여섯 알을 손수건에 싸놓고 또 반지에 소금을 조금 싸서 한 귀퉁이에 넣었습니다.

"옥희야, 너 이것 갖다 아저씨 드리구, 가시다가 찻간에서 잡수시렌다구, 응." 그날 오후에 아저씨가 떠나간 다음 방에서 아저씨가 준 인형을 업고 자장자장 잠을 채우고 있었습니다. 어머니가 부엌에서 들어오시더니, "옥희야, 우리 뒷동산에 바람이나 쐬러 올라갈까?" 하십니다.

„Jede domů. Kam jinam by šel.“

„Vrátí se zase zpátky?“

Maminka neodpověděla.

„Nechci, aby šel!“; našpulila jsem rty. Na ta slova maminka odpověděla: „Okhůi, běž do spíže a podívej se, kolik tam zbývá vajíček.“; řekla. Odcupitala jsem ven z místnosti. Bylo tam šest vajíček. „Šest.“, volala jsem.

„Dobře, dones je všechny sem.“ Maminka je všechny uvařila. Potom těch šest uvařených vajíček zabalila do kapesníčku. Špetku soli vložila do papírku a ten vložila do kapesníčku.

„Okhůi, dej tohle strýčkovi a řekni mu, ať si je dá ve vlaku, až pojede, ano?“ Potom, co strýček toho odpoledne odjel, jsem si v pokoji hrála s panenkou, co mi dal. Nosila jsem ji všude a zpívala jsem jí ukolíbavku. Maminka přišla z kuchyně: „Okhůi, nechtěla bys jít na hůrku na čerstvý vzduch?“

"응, 가, 가." 하면서 나는 좋아 덤비었습니다. 잠깐 다녀올 터이니 집을 보고 있으라고 외삼촌에게 이르고 어머니는 내 손목을 잡고 나섰습니다.

"엄마, 나 저, 아저씨가 준 인형 가지고 가?"

"그러렴."

나는 인형을 안고 어머니 손목을 잡고 뒷동산으로 올라갔습니다. 뒷동산에 올라가면 정거장이 뻗어 내려다 보입니다.

"엄마, 저 정거장 봐. 기차는 없군."

어머니가 아무 말씀도 없이 가만히 서 계십니다. 사르르 바람이 와서 어머니 모시 치맛자락을 산들산들 흔들어 주었습니다. 그렇게 산 위에 가만히 서 있는 어머니는 다른 때보다도 더한층 이쁘게 보였습니다.

저편 산모퉁이에서 기차가 나타났습니다. "아, 저기 기차 온다." 하고 나는 좋아서 소리쳤습니다. 기차는 정거장에서 잠시 머물더니 금시에 뺏하고 소리를 지르면서 움직였습니다.

„Ano! Pojd'me!“, vyskočila jsem samou radostí. Maminka řekla mému strýci, aby na chvíli dohlédl na dům, mezitím co budeme pryč, a vzala mě za ruku.

„Maminko, já – mohla bych si vzít tu panenku od strýčka?“

„Samozřejmě.“

Panenku jsem si vzala do náručí, chytla jsem se maminky za ruku a vystoupaly jsme na hůrku. Když jsme se dostaly na vrchol hůrku, měly jsme jasný výhled na vlakové nádraží.

„Maminko, podívej se na to nádraží, vlak tam není.“

Maminka stála nehnutě a mlčela. Cíp její sukně se jemně vzdouval v lehkém vánku. Takhle tam na vrcholku hůrky tiše stála a vypadala ještě krásněji než kdy jindy.

A pak se zpoza hory vynořil vlak. „Hele, támhle přijíždí vlak!“, vykřikla jsem nadšeně. Vlak na chvíli zastavil ve stanici a potom se s hlasitým houkáním rozjel.

"기차 떠난다." 하면서 나는 손뼉을 쳤습니다. 기차가 저편 산모퉁이 뒤로 사라질 때까지, 그리고 그 굴퓍에서 나는 연기가 하늘 위로 모두 흩어져 없어질 때까지, 어머니는 가만히 서서 그것을 바라다보았습니다.

뿔동산에서 내려오자 어머니는 방으로 들어가시더니 이때까지 뚜껑을 늘 열어 두었던 풍금 뚜껑을 닫으십니다. 그리고는 거기 쇠를 채우고 그 위에다가 이전 모양으로 반질고리를 얹어 놓으십니다. 그리고는 그 옆에 있는 찬송가를 맥없이 들고 뒤적뒤적하시더니 뻘뻘 마른 꽃송이를 그 갈피에서 집어내시더니, "옥희야, 이것 내다 버려라." 하고 그 마른 꽃을 내게 주었습니다.

그 꽃은 내가 유치원에서 갖다가 어머니께 드렸던 그 꽃입니다. 그러자 옆대문이 삐걱 하더니, "달걀 사소." 하고 매일 오는 달걀 장수 노파가 달걀 광주리를 이고 들어왔습니다.

"이젠 우리 달걀 안 사요. 달걀 먹는 이가 없어요." 하시는 어머니 목소리는 맥이 한푼어치도 없었습니다.

„Ten vlak odjíždí!“, tleskala jsem rukama. Maminka stála a nehnutě se na vlak dívala, dokud nezmizel za horou a všechen kouř se nerozptýlil po obloze.

Když jsme sešly z hůrky, šla maminka do pokoje a víko varhan, které bylo doteď odklopené, přiklopila. Potom varhany zamkla a položila na ně svoji krabici se šitím. Zvedla knihu žalmů a otáčela stránky, dokud nenarazila na usušenou květinu. Tu květinu mi podala a řekla: „Okhūi, vezmi to a vyhoď to.“

Byla to ta květinu, co jsem mamince donesla ze školky. V ten moment se boční brána otevřela. „Kupte si vajíčka!“. Byla to ta stará paní, co každý den chodila s košíkem vajíček, která prodávala.

„Od teď už nebudeme kupovat vajíčka.“, řekla maminka. Její hlas v sobě neměl ani kapku života.

나는 어머니의 이 말씀에 놀라서 떼를 좀
썩보려 했으나 석양에 뻥히 비치는
어머니 얼굴을 볼 때 그 용기가 없어지고
말았습니다. 그래서 아저씨가 주신
인형의 귀에다가 내 입을 갖다 대고
가만히 속삭이었습니다.

"애, 우리 엄마가 거짓부리 썩 잘하누나.
내가 달걀 좋아하는 줄 잘 알문서 생 먹을
사람이 없대누나. 떼를 좀 쓰구 싶지만 저
우리 엄마 얼굴을 좀 봐라. 어찌문 저리두
새파래졌을까? 아마 어데가 아픈가
보다." 라고요.

To mě překvapila a chtěla jsem jí odmlouvat.
Jakmile jsem ale uviděla její obličej
rozpálený zapadajícím slunce, ztratila jsem
kuráž. Místo toho jsem přiložila pusku
k uchu panenky, co jsem dostala od strýčka
a potichu jsem jí pošeptala:

„Hele vidíš to? Moje maminka umí dobře
lhát. Sice ví moc dobře, že mám ráda
vajíčka, ale řekla, že je tu nikdo neví. Ráda
bych jí zaodmlouvala. Podívej se ale na její
obličej. Jak je bledý! Vypadá to, že
mamince není moc dobře.“

3.2 Analýza výchozího textu *Sarang sonnimgwa ōmōni*

Nyní bude provedena analýza výchozího textu dle modelu vytvořeného
Christiane Nord. V následující části bude pro zanalyzování výchozího textu bude
aplikován model Christiane Nord.

3.2.1 Vnětextové faktory

Tato část analýzy se zaměří na vnětextové faktory díla. Tedy ty, které
tvoří rámec povídky, její myšlenku a prostředí. Reprezentují makro-prostředí
díla a nesoustřeďují se na vnitřní prvky a charakteristiky textu a jeho částí.

Odesílatel / autor

Odesílatel textu je v našem případě zároveň jeho tvůrcem. Odesílatel (spisovatel) překládané povídky, Ču Josöp, se narodil roku 1902 v Pchjôngjangu v nynější Korejské republice do rodiny pastora. V Koreji vyrůstal v průběhu studia na základní škole Sungdök a střední škole Sungsil, kterou navštěvoval v Pchjôngjangu. Po dokončení studia na střední škole se roku 1918 přestěhoval do Japonska do hlavního města Tokia. Tam bydlel spolu se svým bratrem Ču Johanem a chodil do akademie Aojama. Nicméně o rok později propuklo hnutí prvního března, což bylo protestní korejské hnutí, které vystupovalo proti japonské okupaci a nucenému podrobování Korejců japonské kultuře. Lidé požadovali nezávislost a protestovalo se v mnoha městech v Koreji. Následkem tohoto sledu událostí se Ču Josöp vrátil zpět do rodné Koreje a v Pchjôngjangu založil spolu se spisovatelem Kimem Donginem *Nezávislé noviny*. Byl zatčen japonskou koloniální vládou a ve vězení strávil deset měsíců. V roce 1920 se přestěhoval do Číny, kde vystudoval univerzitu Hogang. Následujícího roku vyhrál ocenění v novinách *Mäil Sinbo* jeho krátký příběh s názvem *Chladná noc*. Od té doby se začal věnovat svému spisovatelskému nadání. Roku 1923 nastoupil na univerzitu Hogang v Šanghaji pro získání vyššího vzdělání, kde pobýval po dobu čtyř let, tedy do zakončení svého studia. V tomto období publikoval různá díla jako *Rikša* a *Vrah*. Ta se tématem zaměřovala na těžké životy příslušníků nižší společenské vrstvy v prostředí Šanghaje, a to životy rikšů a prostitutek. Roku 1929 získal magisterský titul ze Stanfordu ve Spojených státech a po návratu se stal učitelem na univerzitě Boin v čínském Pekingu. Během 30. let se ve svých dílech zaměřoval na mezilidské vztahy a projevování náklonnosti. Do tohoto období spadají jeho díla *Anemone*, *Madam* a *Host a maminka*. Povídka *Host a maminka* je krásnou ukázkou tematiky projevování citů dospělých, které je viděno očima dětského vypravěče. Vydal ji roku 1935, kdy mu bylo 33 let. V roce 1943 byl deportován z Číny, neboť byl odpůrcem japonské invaze do Číny. Vrátil se do rodné Koreje a zůstal v Pchjôngjangu. O rok později vydalo nakladatelství Damsa jeho sbírku povídek nazvanou *Host a maminka*. Byl prezidentem korejské asociace zastřešující překladatele a spisovatele. Zemřel 14. listopadu roku 1972 (Ču, 2015: 2).

Autorův záměr

Záměr autora nebyl explicitně definován, nicméně toto dílo vzniklo v roce 1935. Proto se řadí do období 30. let, kdy Ču se ve svých dílech zaměřoval na téma mezilidských vztahů. Záměr autora byl poskytnout čtenáři náhled na příběh o lidských emocích a na rozdílnost jejich chápání dospělými a dětmi. Ču chtěl čtenářům poskytnout příběh z netradičního úhlu pohledu, skrze dětského vypravěče. Chtěl poukázat na život mladé ovdovělé matky žijící ve společnosti, která klade na vdovy nelehké nároky. Jeho záměrem bylo vyvolat ve čtenáři citovou reakci a zájem o problematiku lidských emocí.

Příjemce

Příjemci výchozího textu jsou čtenáři beletrie, u kterých nelze určit míru akademické vzdělanosti a jejich akademičnost zde nehraje žádnou roli. Zpočátku (tedy v období vydání díla) byli příjemci s největší pravděpodobností jedinci korejské, možná čínské národnosti. Případně se jednalo o lidi s dostatečnou vybaveností v korejském jazyce. Pro zúžení skupiny příjemců výchozího textu se dá říci, že se jedná o jedince se zájmem o historické žánry, či / a také se zájmem o témata společenské problematiky, příběhů s nezvyklým vypravěčem či se zájmem o díla s psychologickým zaměřením. V případě příjemců cílového textu se bude jednat o čtenáře z českého prostředí, či o jedince s dostatečnou jazykovou vybaveností v českém jazyce. Zde může být pro čtenáře důležitým faktorem i skutečnost, že se jedná původně o korejské dílo. Takoví lidé si dílo přečtou kvůli svému zájmu o korejskou kulturu. Ostatní charakteristiky cílového příjemce budou odpovídat charakteristikám uvedených pro příjemce výchozího textu. Celkovou velikost cílové skupiny lze hodnotit jako poměrně malou, alespoň v globálním měřítku. Velkou roli v tomto úsudku hraje fakt, že oba jazyky nejsou natolik rozšířené a pomineme-li národnostní menšiny v zahraničí, nemluví se jimi jinde než na území jedno (až dvou) států.

Medium

Text je příjemcům odeslán v písemné formě, a to v rámci dříve pouze tištěné, nyní i elektronické knihy. Námi zkoumaný výchozí text byl vydán v elektronické formě. Povídka *Maminka a host* je publikována v knize spolu s dalšími kratšími příběhy.

Místo komunikace

Místem produkce textu byla Čína, a to zřejmě Peking, kde v roce 1935 Ču žil. Naopak místo, kde se příběh odehrává, je Korea minulého století, načež poukazují z textu patrné tehdejší společenské normy a skutečnost, že maminka v text mluví o tom, že chce, aby její dcera byla nejlepším člověkem v Čosönu (viz překlad). Nepopiratelným ukazatelem, že se příběh odehrává v Koreji je fakt, že postavy nesou korejská jména.

Čas komunikace

Dílo Ču napsal roku 1935, což je tedy čas produkce. Příjemce text mohl obdržet v rámci knihy povídek, kterou vydalo nakladatelství *Damsa* roku 1944. Námi zkoumaná předloha byla v elektronické podobě publikována roku 2015.

Motiv komunikace

Ču dílo napsal z toho důvodu, že chtěl přiblížit čtenáři knihy život mladé vdovy a její dcery. Poukázal na to, jak malé dítě vnímá události v životě odlišně než dospělí lidé. Skrze příběh ukázal na omezení, které k tomuto statusu nedílně náležela. Alespoň toto se dá usuzovat. Nelze zcela jednoznačně určit, k jaké příležitosti byl text napsán. Dá se však usuzovat, že autorovým motivem je jeho vnímání společenských problémů, se kterými se setkal během svého života, a problémů, které viděl například u rikšů v Šanghaji.

Funkce textu

V případě *Sarang sonnimgwa ōmōni* mluvíme o uměleckém funkčním stylu. Specifičtěji se jedná o uměleckou prózu. Text je vyprávěním a také zčásti popisem a má funkci uměleckou a estetickou. Příběh má čtenáři poodkrýt život ovdovělé matky a její dcery. Má vyvolat emocionální reakce u příjemce a zamyšlení.

3.2.2 Vnitrotextové faktory

Téma

Tématem překládaného textu je vyprávění o životě, konkrétně z kratšího časového údobí, dvaceti čtyřleté vdovy a její šestileté dcery. Malá šestiletá dcera je zároveň vypravěčem celého příběhu. Text je koherentní, neboť v něm převládá hlavní námět emocionální ztráty a touhy – Okhūiino přání mít tatínka a mamčin boj s city k hostovi. Téma je možné vyčíst z názvu povídky a úvodní odstavec též obsahuje tématickou indicii. V díle je případně možné vidět vedlejší motiv truchlení, kterým si vdova stále v určité míře prochází, přestože je to více než šest let od úmrtí manžela. Pro tento motiv slouží varhany, které maminka od zesnulého manžela dostala. Hrála na ně, až když se zamilovala do hosta, možná jako upomínku na manžela a na její vnitřní morální hodnoty.

Obsah textu

Text je uveden představením vypravěčem. Okhūi se představí a následně popisuje události v jejím a mamčině životě, které následovaly po příjezdu hosta do jejich domu, kde se ubytuje. Host je přítelem z dětství zesnulého tatínka Okhūi. V průběhu vyprávění z úst malého dítěte, dochází k vývoji dvou postav, a to maminky a hosta, z emocionálního hlediska. Postupně se do sebe zamilují a musejí se rozhodnout, jak se svými city naloží, neboť tehdejší doba nebyla pro vdovy přívětivá a nebylo jednoduché, aby si našla nového manžela. Maminka a host nakonec rozdělí své cesty a host odjede pryč. Velmi zajímavým prvek příběhu je právě volba vypravěče. Okhūi popisuje, jak mezi sebou host a

maminka interagují, ale protože ve svém věku nerozumí tomu, proč se chovají určitým způsobem, špatně si vyloží situaci, nebo ji vůbec nepostřehne, za to čtenáři tyto skutečnosti neuniknou.

Dějové období není v textu jasně ukotveno. Jedním z ukazatelů ale může být fakt, že v závěru příběhu odjíždí host vlakem. Vznik prvního vlakového systému určeného pro přepravu cestujících, jehož konstruování trvalo dva roky, datuje ve své knize *Seoul & Chemulpo Railroad: The First Railroad of Korea* Patrick R. O'Donnell na rok 1899. Linka spojovala Čemulpcho s řekou Han poblíž Jöngdöngpcho (Neff, 2021). Vzhledem k jeho obsahu, se nebude příběh pravděpodobně odehrávat po roce 1935. Probíhá tedy někdy v rozmezí let 1899 až 1935, což by historicky odpovídalo období Korejského císařství nebo pozdějšího období japonské okupace korejského území. V textu je zajímavá jedna věta, kterou říká maminka své dceři, která byla zmíněna v předcházející části analýzy: „I když vychodíš školku, základní školu, střední školu i vysokou školu a staneš se nejlepším člověkem v Čosönu – žijme spolu, ano?“ Mluví tedy, jako by se děj odehrával za období vlády dynastie Čosön. Je fakt, že i když nastal konec vlády této dynastie roku 1897 (Korea.net), někdy se jeho zánikem datuje až rok 1910, což by již nešlo natolik proti předchozím výrokům. Autor mohl kupříkladu své postavě připsat toto přesvědčení, či pozitivní smýšlení o daném politickém období.

Děj povídky se odehrává na vesnici – tato informace je v textu explicitně sdělena – a dá se usuzovat, že tato vesnice není v bezprostřední blízkosti hlavního města. Toto tvrzení by mohlo být podepřeno zmínkou, že host přijel „ze studií někde daleko“, není sice zcela určité, zda studoval v Söulu, ale je to pravděpodobná varianta. Rodina v našem příběhu však asi ani nepatřila do nejchudší vrstvy společnosti. Přestože bylo řečeno, že neměla maminka peníze na víc než základní věci pro obživu a že si musela přivydělávat šitím, mohla například bydlet sama v domě s dcerou, měly vlastní půdu, kde si pěstovaly své plodiny. Důkazem o nelehké situaci, ve které se maminka v příběhu ocitala, je například to, že chodila jiným vchodem do domu, s hostem se nestýkala a nemohla s ním být spatřena na veřejnosti. Její dcera byla jejich prostředníkem. Jídlo hostovi nosil matčin bratr. Například v kapli se maminka na hosta ani nedívala, aby si někdo něčeho nevšiml.

Presupozice

U příjemce výchozího textu i cílového se dá předpokládat zájem o korejskou kulturu, příběhy s rodinnou tematikou a dalo by se říci, v rámci dnešního čtenáře o historické témata. Autor nepředpokládá odbornou znalost z žádného oboru, neboť text můžeme charakterizovat jako vyprávění o životních událostech. Znalost historicko-kulturního kontextu díla není nezbytná, ale pomůže čtenáři pochopit více jednotlivostí z příběhu.

Struktura textu

Text překládané povídky má podobu elektronické knihy bez označení stran. Nese pouze procentuální hodnotu podle toho, na kolika procentech z rozsahu knihy se čtenář nachází. Celá kniha má 258 stran (což je součástí informací o knize na stránkách daného internetového knihkupectví) a obsahuje vícero příběhů. Z těchto údajů se dalo vyhodnotit, že povídka by měla mít 31 stran. V kontextu makrostruktury text není členěn do kapitol, což může být způsobeno samotnou délkou příběhu. Jediné členění nalezneme v odstavcích, které oddělují jednotlivé události, o kterým vypravěčka hovoří. V úvodu/závěru odstavce někdy najdeme lexikální milníky (například: „Jednou, ...“). Text je řazen chronologicky. V příběhu dochází ke střídání vypravěčského monologu a dialogu postav a je psán ich formou. V textu se vzhledem k jeho charakteru nevyskytují poznámky pod čarou, ani citace.

Neverbální prostředky

Zkoumaný text je tištěný a psaný v uměleckém stylu. Proto v něm nenalezneme gesta, nebo například odmlky jako v textu mluveném. Nejsou v něm ilustrace a další podobné grafické prvky. Dá se proto říci, že se v něm neverbální prvky nevyskytují.

Lexikum

Text je určen pro širokou neakademickou veřejnost a nenajdeme v něm tedy odborná výraziva. V textu jsou použita přirovnání, které je nutné převést vhodným způsobem do cílového jazyka (viz Komparativní analýza výchozího a cílového textu.) Dítě používá slovo 그래 (kŭrǎ) velmi často. Ve velké míře se v textu objevuje nahrazování hlásky 오 za 우. Dalšími často používanými slovy jsou: 어머니 maminka, 옥희 Okhŭi, 아저씨 strýček.

Syntax

Text obsahuje věty jednoduché i souvětí, ta nalezneme souřadná (často v poměru slučovacím) i podřadná. Jedná se o vyprávění ve většině z oznamovacích vět. Dále se v textu nachází exklamace, příkazovací i tázací věty. Text je protkán jednoduchými a kratšími větami, stejně tak jako větami, které jsou často poměrně dlouhé. (Do českého jazyka v rámci této práce byly většinou rozděleny na vícero vět kratších, neboť by jinak byla narušena přirozenost znění cílového jazyka.)

Suprasegmentální prostředky

Povídka obsahuje z této kategorie syntaktickou interpunkci. V textu najdeme použití dvojitých uvozovek pro označení přímé řeči a jednoduchých uvozovek označujících vnitřní monolog. Dále se v něm vyskytuje použití závorek, ve kterých vypravěč explicitně něco vysvětluje. Dalším suprasegmentem je použití apoziopese (v korejském textu použito šest teček za sebou místo tří) pro podtržení emocionálního rozpoložení postavy.

3.3 Komparativní analýza výchozího textu a cílového textu

V této části práce se zaměříme na zhodnocení provedeného překladu a popis použitých překladatelských strategií v rámci hledání vhodných ekvivalentních vyjádření pro problematické termíny. Budou srovnány jednotlivé textové prvky rozdělené do kategoričkových oddílů pro lepší přehlednost.

V problematice překladu hrála roli velká propast ve formě jazykového systému výchozího textu a textu cílového. Čím větší je odlišnost výchozího a cílového jazyka, tím pravděpodobnější je, že se v procesu překladu setká překladatel s neekvivalentními pojmy. Stejně tak je v takovém případě složitější tvořit překlad přímý (kupříkladu v případě češtiny a slovenštiny můžeme překládat slovo za slovo). Korejščina má rozdílný slovosled (např. sloveso má na konci věty) a už tímto je nutné pořadí slov v cílovém textu upravit. Velká kulturní, či historická rozdílnost také tvoří živnou půdu pro pravděpodobnější výskyt neekvivalentních termínů, setkáme se například se spíše implicitním popisem domu v rámci tradiční korejské architektury.

Text byl překládán v duchu iluzionistické myšlenky Jiřího Levého. Tedy tak, aby byl co možná nejuvěrnějším obrazem originálního díla, a aby také nepozbyl svoji estetickou hodnotu. Pro překlad povídky byla použita strategie s prvky zcizování i domestikace, které ve své teorii popisoval L. Venuti. Ten sice zastával názor, že domestikace je nevhodná, nicméně tuto myšlenku vztahoval k anglosaským a dalším dominantním literárním prostředím. Existují určité pojmy, pro jejichž převod bylo vhodné použít metodu domestikace (např. místo označení místa, kde jsou uložena vejce jako skříň, použití slova spíž) a naopak v případě jako jsou jména postav, v rámci zcizování byla ponechána v originálním tvaru, pouze byla transkribována dle české transkripce. Dalším příkladem byla poznámka ohledně Čosönu v textu, přičemž „Čosön“ byl ponechán. Příjemce textu si informaci o tom, co Čosön je, může dohledat a obohatit si tak svoje znalosti. Nyní zde budou uvedeny jednotlivé kategorie popisující problematiku jejich překladu.

3.3.1. Název povídky

Název v korejském jazyce zní *Sarang sonnimgwa ōmōni*. Skládá se z následujících slov: „sarang“ – v tomto kontextu míněno jako typ místnosti, kde bydlíval muž; „sonnim“ – host + „gwa“ – lze převést jako českou spojku „a“; „ōmōni“ – matka. Doslovněji by se dal název převést s pomocí výpůjčky na *Host ze sarangu a matka*, u kterého by ovšem čtenář netušil, co pojem „sarang“ znamená. Další možností je název explicitněji vyjádřit, rozvést a tím toto slovo vysvětlit. To nicméně jde proti určitému estetickému a praktickému pohledu na překlad názvu. Takový název by byl příliš dlouhý a nevhodný. Z tohoto důvodu bylo v rámci překládaného textu použito převodu do cílového jazyka s vynecháním slova „sarang“. Příběh se tu tedy nazývá *Host a maminka*. Jak je vidno, namísto slova matka, bylo vybráno označení maminka v eufemistickém duchu. Důvodem pro toto rozhodnutí byla ta skutečnost, že příběh vypráví malé dítě, které má svoji matku velmi rádo a mluví o ní s tímto sentimentem. Ve výchozím textu ji označuje „ōmōni“ (tedy matka), nicméně v českém prostředí je přirozenější, aby dítě o matce mluvilo jako mamince, spíše než o matce. O to více, když mezi sebou mají dobrý vztah a silné pouto.

3.3.2. Jména postav

Jména postav z korejského příběhu byla ponechána v původním znění. Pro jejich zápis byla použita česká forma transkripce, aby pro cílového českého čtenáře, a to i takového, který se s korejštinou nikdy nesetkal, bylo přečtení jmen postav co nejjednodušší. V příběhu se jmen příliš mnoho nevyskytuje.

3.3.3. Architektonické termíny, názvy místností

V povídce se vyskytují popisy domu, ve kterém postavy bydlí. Rodina z překládaného příběhu bydlí na vesnici v tradičním korejském domě, který se nazývá „hanok“. Tato informace není v textu explicitně zmíněna, ale dá se tak usuzovat na základě různých indicií. V příběhu se například mluví o místnostech „anbang“ a „sarangbang“. Dle popisu se také u domu hlavních postav nachází dvorek a hlavní i boční brána. Protože místnosti jako je „sarangbang“ nesou trochu jiný účel, než jaký je běžný pro cílového čtenáře, byly tyto termíny přeloženy jako „pokoj/místnost“ (Případně pro specifikaci: „náš pokoj/hostův

pokoj“). V této situaci tedy pojmy převedeny tak, aby byly přiblíženy čtenáři a přistoupíme k prvku domestikace.

1) Anbang

Slovo anbang“ se v povídce několikrát vyskytlo. Tento termín označuje místnost, kterou obývaly ženy dané domácnosti, býval také v blízkosti kuchyně. Doslovně se dá přeložit jako vnitřní místnost (Naver 1). Někdy byl anbang“ vedle *sarangbangu*, jindy byly tyto místnosti v odlišných částech domu, což byl případ právě tohoto příběhu. V povídce *anbang* označoval pokoj, ve kterém bydlela maminka. V prvotní fázi překladu převládala myšlenka slovo ponechat v korejském znění a pouze ho převést do české transkripce, s tím, že by byl v poznámce pod čarou vysvětlen. Důvodem bylo v příběhu použití termínu *sarangbang*, který bude popsán níže. Nakonec byl však zvolen přístup domestikace a slovo *anbang* bylo převedeno v rámci kontextu do víceslovného českého ekvivalentu: „maminčin pokoj“.

2) Sarangbang

Slovo *sarangbang* se v příběhu vyskytovalo často. Jednalo se o místnost, ve které bydlel host. Opět, tak jako u anbangu i zde se přístup k překladu v průběhu práce měnil, a tak jako u v předešlém případě došlo k rozhodnutí převést tento pojem do českého víceslovného vyjádření. Zde byl přeložen jako hostův /strýčkův pokoj. (Strýčkův, neboť vypravěčem je holčička, která ho oslovovala „strýček“). V rozhodnutí hrála korelace termínu se samotným názvem povídky. V korejštině se povídka jmenuje *Sarang sonnimgwa ōmōni* tedy doslovně “Host ze sarangu a matka”. Slovo *sarang* zde tedy představuje onen sarangbang. Další zajímavostí může být, že *sarang* mimo pokoje v domě je označením pro slovo láska. Tyto synonymní výrazy se liší, podíváme-li se na jejich znakový zápis. Všimli bychom si pak, že se zapisují jinými znaky. Přesto i láska je v povídce, dá se říci, hlavním motivem příběhu. *Sarangbang* je pokoj, ve kterém bydlel mužský majitel domu a přijímal hosty (Naver 2).

3.3.4. Pojmenování rodinných příslušníků

V příběhu se objevují postavy dvou strýců. Jeden je mladší a druhý starší. S touto kategorií je spjat také host a překlad jeho oslovení do českého jazyka, neboť je v korejském jazyce označen termínem, který nemá přímý ekvivalent v cílovém jazyce.

1) 외삼촌 [wösamčchon]

Přeloženo v rámci kontextu, pokud bylo patrné, o kterém strýci se mluví, jako „strýc“. „Wösamčchon“ je v korejštině označením pro strýce s tím, že předpona wö specifikuje, že se jedná o strýce z matčiny strany, tedy jinými slovy je to matčin bratr.

2) 큰외삼촌 [kchŭnwösamčchon]

Přeloženo jako „druhý strýc“. Situačně, tak jako v předchozím případě, pokud je z textu patrné, že se jedná o staršího strýce, přeloženo jako „strýc“. Níže jsou výňatky z výchozího a cílového textu, které ukazují, jak byl výraz přeložen. Byla použita většinou specifikace, kdy došlo k navýšení sémantických složek. V rámci převodu tohoto termínu byla použita transpozice.

..... 집으로 돌아오노라니까 사랑에서 큰외삼촌이 (우리 집 사랑에 와 있는 외삼촌의 형님 말이야요) 웬 한 낫선 사람 하나와 앉아서 이야기를 하고 있었습시다.

Když jsem se pak vracela domů, můj druhý strýc (myslím staršího bratra strýce, co bydlí v našem domě) seděl v pokoji po tatínkovi a mluvil s někým cizím.

3) 외할머니 [wöhalmöni]

Tak jako v předchozím případěch, i v tomto slově značí počáteční wö rodinného příslušníka z matčiny strany. Wöhalmöni tedy znamená babička z

matčiny strany, nebo matka matky. V textu je slovo přeloženo bez bližší specifikace jako “babička”. Bylo přistoupeno ke generalizaci termínu, kdy byla zredukována sémantická složka.

4) 아저씨 [adžössi]

Slovo „adžössi“ ve výchozím prostředí slouží pro označení muže přibližně středního až postaršího věku, ke kterému mluvčí není vázán příbuzenským vztahem. V českém prostředí by se dal použít výraz „pán“. V úvodu tohoto příběhu by se pojem takto přeložit dal bez problému, nicméně s postupem děje, kdy se vypravěč (Okhüi) k dané postavě začne více citově poutat, nebylo by přirozené stále o této postavě hovořit jako o pánovi. Při prvotním setkání s hostem jej Okhüi označuje za 낫선 사람 [nassön saram] tedy za „někoho cizího/cizího člověka“. Následně používá označení „host“ a „pán“ a konečně přejde vypravěč na označení „strýček“. Při přechodu na označení „strýček“ jsem do překladu vložila poznámku vypravěče, která v originálu nebyla, aby bylo jasné, že nemluví o svém příbuzném, ale o hostovi. V dalších částech příběhu již nebylo třeba nic explicitně vysvětlovat. Termín byl zde převeden pomocí ekvivalence.

나는 그 달걀을 벗겨 먹으면서, "아저씨는 무슨 반찬이 제일 만나우?" 하고 물으니까.....

Jak jsem si to vajíčko loupala, zeptala jsem se ho: „Strýčku (tak mu říkám), jaká příloha chutná nejlépe tobě?“

3.3.5. Nábytek

V textu se vyskytly dva případy, kdy bylo nutné přeložit pojmy znamenající určitý typ nábytku, který buďto v našem prostředí není běžný, či se označuje jiným způsobem.

1) 벽장 [pjökdžang] (skříň s vajíčky)

V textu se vyskytl tento termín, když šla Okhüi pro vejce do „pjökdžangu“, tedy do skříně. Protože by toto označení v českém jazyce nadávalo příliš velký smysl, bylo toto slovo přeloženo jako spíž. Opět se zde jednalo o hledání ekvivalentu v cílovém jazyce.

2) 상 [sang] (Jídelní stůl – tál)

Ve výchozím textu mluví maminka o odnosu jídla a použije slovo 상, které označuje nízký stůl. V cílovém prostředí by opět nebylo slovo „stůl“ v tomto kontextu použít, neboť nezní v tomto jazykovém prostředí přirozeně. Raději byl pojem převeden na „tál“, protože ten je v kultuře cílového čtenáře skutečně pro odnos jídla používán.

„... 들어오시거든 상 내가야지.“ 하고 말씀하시니까“

„...přijde, musíš mu přece odnést jídelní tál.“, řekla maminka“.

3.3.6 Další jazykové prostředky

Mezi další jazykové převody, které je zajímavé zmínit, patří přirovnání ve výchozím textu znějící: „červený jako řepa“, které bylo s použitím adaptace přeloženo jako „červený jako rak“.

V textu se také vyskytlo slovní spojení „několik nocí“, které bylo převedeno v rámci modulace na „několik dní“.

4. Závěr

Cílem práce bylo přeložit povídku *Sarang sonnimgwa ōmōni* (přeloženo jako *Host a maminka*) do českého jazyka. K tomu, aby bylo možné dílo správně přeložit, byla použita analýza výchozího textu dle modelu vytvořeného německou translatoložkou Christiane Nord. Ovšem, než se přistoupilo k překladu a analýze, bylo nutné čtenáři poskytnout informace k překladu, aby tak získal základ znalostí, které jsou pro pochopení dalších kroků nezbytné. Proto v rámci teoretického oddílu byl vysvětlen pojem překlad, překladačské přístup, strategie a následně výše zmíněná analýza výchozího textu. K dokreslení teoretického rámce nám byla oporou především díla *Umění překladu* (1983) od Jiřího Levého, *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-oriented Text Analysis* (2005) od translatoložky Christiane Nord, *Překlad a překládání* (2010) od Dagmar Knittlové, *Introducing Translation Studies: Theories and Applications* (2008) od J. Mundaye a nakonec *The Translator's Invisibility: A History of Translation* (1995) od L. Venutiho. Poté následovala část praktická, která obsahovala překlad samotný, analýzu výchozího textu (teď již ve formě vztahující se přímo k překládanému textu) a nakonec komparativní analýzu výchozího a cílového textu, která se zaměřila na vysvětlení, jak bylo k překladu přistoupeno, jaké problematické výrazy se v něm vyskytly a jak bylo naloženo s jejich převodem do cílového jazyka. Závěrem se dá říci, že cíle práce byly naplněny.

Summary

The aim of this thesis was to translate the story called "*Sarang sonnimgwa ōmōni*" (translated as "Host and Mom") into the Czech language. In order to properly translate the work, an analysis of the original text was conducted based on the model created by Christiane Nord. However, before proceeding with the translation and analysis, it was necessary to provide the reader with information about the translation to give them a foundation of knowledge essential for understanding the subsequent steps. Therefore, within the theoretical section, the concept of translation, translation approach, strategies, and the aforementioned analysis of the source text were explained. Following the theoretical section, there was a practical part that included the translation itself, the analysis of the source text (now directly related to the translated text), and finally, a comparative analysis of the source and target texts. This comparative analysis focused on explaining how the translation was approached, identifying problematic expressions, and

describing how they were dealt with in the translation into the target language. In conclusion, it can be said that the goal of the work was achieved.

Bibliografie

- ČU, Josöp 2015. *Sarang sonnimgwa ömöni*. Pchadžu: Bömusa. [e-book]
- DOČEKAL, Mojmír. *Úvod: sémantika, formální sémantika, významové vztahy, konverzační implikatury, presupozice*. Brno: FF MU–ÚJABL.
- JANUŠKA, Jiří. 2013. *Piotr Żmigrodzki: Metalingvistika*. Studie z aplikované lingvistiky. Praha: Katera středoevropských studií FF UK, 85.
- JETTMAROVÁ, Zuzana. 2014. *Jiří Levý (1926–1967)*. Praha: Ústav translologie Filozofická fakulta Univerzita Karlova: <https://utrl.ff.cuni.cz/cs/veda-a-vyzkum/jiri-levy/> [online]
- KARLOVA UNIVERZITA. *Did you know that ...*: https://utrl.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/149/2021/03/5_Did-you-know-that-%E2%80%A6.pdf [online]
- KHUDAYBERGENOVA, Zilola, 2021. *About The Concept Of "Translation Strategies" In The Translation Studies in Journal of Contemporary Issues in Business and Government* Vol. 27, No. 1, 1371.
- KNITTLOVÁ, Dagmar a kol. 2010. *Překlad a překládání*. 1. vyd. Olomouc, 7–30.
- KOREA.CZ. *Korejština a korejská abeceda*: <http://www.korea.cz/korejstina.php> [online]
- KOREA.NET. "The Fall of Joseon." Korea.net: <https://www.korea.net/AboutKorea/History/The-Fall-Joseon> [online]
- LEVÝ, Jiří. 1983. *Umění překlada*. 2.vyd. Praha: Panorama, 41–71.
- MUNDAY, Jeremy. 2008. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 2nd Edition, London: Routledge, 56–57.
- MÜGLOVÁ, Daniela. 2013. *Komunikace, tlumočení, překlad aneb Proč spadla babylonská věž?* Nitra: Enigma, 113–115.
- NAVER. *English-Korean Dictionary*: <https://en.dict.naver.com/#/main?sLn=en>. [online].
- NAVER. *Papago*: <https://papago.naver.com/> [online]

NAVER 1. *Anbang*:

<https://ko.dict.naver.com/#/entry/koko/b8201f301baa4de7bf0eb51bb64e7a20> [online]

NAVER 2. *Sarangbang*:

<https://korean.dict.naver.com/koendict/#/entry/koen/9896a279b74c482d98c764c8126c76a7>

[online]

NEBESKÁ, Iva. 2017. *Psycholingvistika*. MUNI: czechEncy – nový encyklopedický slovník:

<https://www.czechency.org/slovník/PSYCHOLINGVISTIKA> [online]

NEFF, Robert. 2021. *Seoul & Chemulpo Railroad: The First Railroad of Korea*. The Korea Times:

https://www.koreatimes.co.kr/www/opinion/2023/11/715_310362.html [online]

NORD, Christiane, 2005. *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-oriented Text Analysis*. Rodopi, 41–137.

NOVÁK, Pavel. 1989. *Prof. Vladimír Skalička osmdesátiletý*. Slovo a slovesnost, ročník 50, číslo3, 249–250: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3303> [online]

OBEC PŘEKLADATELŮ. 2016–2023. *Soutěž Jiřího Levého*:

<http://www.obecprekladatelu.cz/soutez-jiriho-leveho.htm> [online]

POPELA, Jaroslav, 2006. *Skaličkova jazyková typologie*. Brno: Bohumil Vykypěl a Vít Boček, 7–8.

POPOVIČ, Anton. 1971. *Poetika umeleckého prekladu: proces a text*. 1. vyd. Bratislava: Tatran, 38.

SHUTTLEWORTH, Mark a COWIE, Moira. 2014. *Dictionary of Translation Studies*. New York: Routledge, 21–94.

ŠEFČÍK, Ondřej a PALKOVÁ, Zdena. 2017. *Foném*. Brno: Muni - czechEncy – nový encyklopedický slovník: <https://www.czechency.org/slovník/FON%C3%89M> [online].

TAHERI, Nahid. 2015. *A comparative Study of Hypotactic Sentence Structure and Embedded Structures in English Technical Texts and Their Persian Translations*. Sheikhbahaee University, 22.

TEMPLE UNIVERSITY. 2023. *Lawrence Venuti*:

<https://liberalarts.temple.edu/academics/faculty/venuti-lawrence> [online]

VENUTI, Lawrence, 1995. *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. Londýn: Routledge, 17–20.

VENUTI, Lawrence. 2004. *The Translation Studies Reader*. Taylort&Francis e-library, 85–90.

Seznam příloh

Příloha 1 - Levý,1983:44 model dvojčlenného komunikačního řetězce

Příloha 1

